

שער היחוד

בורא העולם יתברך אחד אמת ושאין אחד אמת וזולתו כי כל מה שיפול עליו שם אחד זולת הבורא אם הוא אחד מצד אחד הוא רב מצד אחר כאשר זכרנו אך הבורא א' מכל פנים כמו שבארנו ובמה שהבאנו בענין הזה די למבין :

פרק י אך באור המדות האלהיות המושכלות והכתובות המסופר בהן הבורא יתברך הכוונות בהם רבות מאד כפי רוב הברואים והטובות הכוללות אותן והן מתהלקות לשני חלקים עצמיות ופעוליות . ומעם אמרנו עצמיות שהן מדות קיימות לאל יתעלה קודם הברואים ואחריותם תאונתה לו לעצם כבודו והן שלש מדות והן שהוא נמצא ושהוא אחד ושהוא קדמון אין לו ראשית . והמעם שאנו מספרים אותו באלה המדות להורות על ענינו ואמתת מציאותו ולהעיר על כבודו ולהבין המדברים כי יש להם בורא שחיביבן בעבודתו והוצרכנו לספר אותו בנמצא מפני שהראיות הורו על מציאותו בעדות סימני מעשיו בעולם כמו שנאמר (ישעי' מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא מרוב אונים ואמין כח איש לא נעדר ע"כ נתיחייבו לספר אותו בנמצא מפני שהתקיים בשכלנו כי הגעדר לא יהיה ממנו פעל ולא שום מעשה . וכיון שהתבררו מעשיו ובריאותיו התברר בדעתנו מציאותו אך מהו שאנו מספרים אותו בו מן הקדמות מפני שהראיות הורו כי לעולם הזה ראשון אין ראשון לפניו ותחלה שאין מרפא לנפש

פרק י אך ביאר וכו' אך נבאר נמדות כאלמרים ומע שמספרים בו לכוונת יתברך המושכלות שיש מדות שהשכל מתייב שינסג בבורא ר"ל שהוא נמצא ושהוא אחד וקדמון וכמו שיתבאר : עצמיות יש שם בו יתברך בעצם אף אם לא נבאר את העולם כמו שיתבאר : והפעוליות הם המדות שאנו קורין אותו על שם פעולותיו כמו שיתבאר לקמן : תאונתה שם נאותים לו .

פתח לחם

פרק י המושכלות והכתובות וזו שהראיות הם הנאותים הנאים הנאים מזה שלש ויש שדבריו הם הנאותים והמעם בנאותים : המסופר בהם הבורא רח' שזולו יתי' מסופר בהם נלומר מספרים ומתארים אותו בהם : כפי רוב הברואים והטובות הכוללות אהם תהלה אמר כפי רוב הברואים ישעם אהם מהברואים מתנכס במדם זו ועם זולתם נמדת זולתם וזולתם וזולתם נמלא כבע"כ אמרו רבי יוחנן כי כוח הוי נמלה אמר דרקוק סכרי וכו' ול כוח הוי שלן אמר משפטון מסוס רגס כרי שיחסו הנכנס סדוקה לנמלה והכנסת המשפט לשלן וכ"כ נמין האדם ותח"כ אמר כפי הטובות הכוללות אוהס שיש טובות כלות מזה הן והמניסים וכו' נאות מזה החסד ומסן מזה המתיחס וכדומה : ושעם אמרנו כי "אמרנו אל"ף קדושה והרי"ש לרי"ש : שהם מדות קיימות לו ית' כרי נלומר הם המדות אללו שם נטרס כל יתר נבאל כיון קדושות בו יתי' משא"כ הסטעלות כמו שיבאר לקמן והנה בשטף לשון קרא המתבר סי' מארים אלה בשם מדות אף שבאמת אין לבנות אותם בשם זם לסיבות יתי' מתברר בהם עם הברואים נמדת משוערכת כפי הכנס הברוא ויתר קדונו וכפי לורך קדושת גם בבחינת המלואות אללו ושמונת כנסת נאות להם עם זה לפי שאנו לריכס להשמש בהם נמדת מאומנת כמו שידוע מברי' קדמונים ונפרס המכ"ס ז"ל בקדוקי כריכס מעשה נוב משא"כ לנדבכים אלה שאין עינים מדת לפעם נבדדו יתי' ודבר אין להם עם אדם למע קדונו בשם קדו ואין לתאר אותם רק בשם הארים ואלע"ז שכוז שגיאות המשפיק וחלוי כשמשם המתברר בערפי נמלה כהטוב ויחלוש לשיעם : ואחריותם האותנה לו כרי' אשכר לרעם מלי"ט זו על זמן אמרנו וכוז דוגמת מה שפירס סייטון נשיר דרון עולם אשך מין רבי' ואמרי ככלות הכל וז"ל כנאן שקודם הברואים ואמרי ככלות המארים האלה שזים בו יתי' ונאות מציאותם אמנם יתבר כהאלו לו כהטובות באמרו והאריהם על זמן תהלת מלואות הברואים כאלו אמר אחרי הויים והבראש והכונס ומבר

והגבורה שאנו מכנים לאל יתעלה אינו דבר נבדל ממנו כמו שהוא נבדל בשבחי הגבראים וחלו נוסף עליו אצל הוא גבורתו אחד ואמרו בו בעצם ועל כל הגבראים צמקה (ועיין נמורה פ"ג מח"ל) וזה תומרו מאין כמוד' וגו' :

פרק י אך באור המדות וכו' לתאר שהביא הראיות על שזה אחד האמת . חזל לבאר שאין בו שום רבוי מזה מארי השכחים והמדות שאנו משבחים האל יתברך והנמלאים בנאותים . וכבר נחמנב המורה בפירוטם בג' ל"ו ע"ל ל"ח מח"ל והממכר ספס דרך קרה : המושכלות שהשכל מתייב לתאר אותו ולשבתו צהם : כפי רוב הברואים והטובות הכוללות אותן פי' השמות והמדות שאנו מכנים לאל הם לפי רבוי הברואים ופוטותיו הכוללים כל ברואיו ועש"ל אנו מתיירר עמנו לקדוה אותו בשם מדה או שם וכמו שיתבאר לפנינו : עצמיות שאנו קורין אותו כן מתחם עלם כבודו : ופעוליות שאנו קורין אותו בעבור פעולותיו : ושעם אמרנו עצמיות כלומר וסירע עמיות : מדות קיימות אף קודם שנבא עולמו היו המדות האלה נאותים לו וכמו קן אמר מורכב העולם המה נאים לו : והמעם שאנו מספרים ר"ל שהמדות האלה לא נמצא בהם ענינים נוספים על עצמותם ומתייבין הרבוי בנאותותו שאין הדבר כן שאין כוננתו רק להורות על ענינו ואמתתו וכו' : מפני שהראיות פי' מזה היותו

שם אחרי מציאת הברואים אין לשום נמלא שחוק עמו יתי' רק לעצם כבודו יתי' משא"כ להפעלות שגמאל' הברואים קצת שחוק עמו יתי' כמו שיבאר לקמן ובמ"ס חילי הדרכ נדבכיו סו' הוא רחוס וכו' עם סו' חנון כוי : להורות על : המדות שגמאל' המלואות אמר לשון ספס להורות על ענינו ועל אחדותו אמר דרקוקה נמלה המשותק שכן סו' יתי' אחד אחרי מתייב המלואות וכל זולתו סו' אחד עובר ואפכרי המלואות ועל קדמותו יתי' אמר ולכסיר על כבודו שכוז כבודו יתי' שכוז לבדו ראשון עילת כל השילות : ולהבין המדברים יתו' להם עינים והשכלם שיש להם כוונת וכו' ולכסיר

שער היחוד

תחלה לפניך והתברך כי ההתחלות א"א שתהיינה מאין תכלית מנין בתחלתן והדין נותן על כל פנים שהבורא יתעלה ראשון אין ראשון לפניו זהו ענין הקדמות כמו שאמר (הג' ט"ז) ומעולם עד עולם אתה אל ונאמר (ישעי' סג) לפני לא נוצר אל ואחרי לא יהיה. אך מה שנאמר עליו שהוא אחד כבר בארנו זה באר היטב בראיות ידועות והתקיים בעדיות ברורות כי הענין האחדות האמתי דבק אל עצם כבודו וענין האחד ריחוק הרבוי מעצם כבודו והמנע השנוי והחלוף והמקרה וההויה וההפסד והחבוק והפרידה והרמיון והשתוף מאמתת עצם כבודו ושאר כבודו הרב :

וצריך שתבין מן המדות האלה שהן לא תחייבנה לעצם כבוד הבורא שנוי וחלוף אך ענינם להרחיק וזולת מסמו יתעלה והעולה על דעתו ושכלנו מענינם כי בורא העולם יתעלה לא מתרבה ולא נעדר ולא מחדש ולא צריך שתדע כי כל אחת מאלה המדות השלש אשר זכרנו מהיבט שאיריתם כאשר נתבונן בעניניהם. וכאור זה כי האחד האמת כשהוא דבק וקיים בשום דבר צריך על כל פנים שיהיה נמצא קדמון מפני שהתברך כי הנעדר לא יסופר בא' ולא ברוב וכשיאות לשום דבר ענין האחד האמת ויתקיים לו דין הוא שיאות לו שם המציאות וענינה וכן ענין הקדמות דבק לו מפני שאחד האמת לא יהווה ולא יפסד ולא ישתנה ולא יתחלף א"כ הוא קדמון כיון שאין לו תחלה. ומי שהתקיים לו ענין האחדות האמתית כבר התקיים (ס"ח התברך) לו ענין המציאות והקדמות. וכן נאמר כי מדת המציאות התמידית כשהיא נאותה לדבר תאות לו עמה סדרת הא' האמת ומדת הקדמות. אך מה שראוי לו ממת האחד מפני שהנמצא תדיר לא יתכן שיהיה נמצא אחד אפס ולא ישתנה מענין המציאה אל אפס מציאה ולא סאפס מציאה אל מציאה ומה שהוא במדה הזאת איננו רב מפני שהרב לא ימצא מציאה תדירה מפני הקדמת האחד לו וכל הנמצא תדיר איננו רב א"כ הוא אחד. וכן ראוייה לו עוד מדת

מרפא לנפש

וצריך שתבין מן המדות האלה שלל חלוקה שלל חלקי מאלה שאור בעל מדות האלה איך תאמר שיש ח"ו שישו נפסם כבודו כמו נדחס אם תאמר אמתו שהוא חכם טהור טהור וכו' ופסוקי המעלות לנפשם וכן שאר מדותיו של האדם הם שישו כי חלל כבודו ויתכן לא יחייבו המדות האלו שום חכמה כדברינו בהשגחה למעלה וכן ענינם להרחיק וזולת מסמו ר'ל להכתיב כסופין ממנו ית' כמו שמשנה: והעולה על דעתנו כו' מענינם לשם לומר משהם מדות האלה: כי בורא עולם ית' לא מתרבה לכן קדימין אמתו אחד כאלו תאמר לא מתרבה: ולא נעדר כוח פי' על נמלל: ולא מתחדש כוח פי' של קדמון ולננו לסורות שהוא ית' איננו מתחדש כי הקדמון איננו מתחדש והמתחדש איננו קדמון: וכן צריך שתדע כי מהיבט שאיריתם ר'ל אלו קדימין לפנינו ית' אמת ממשל המדות האלה כי כלל מדת האמת מן הכחם כוונתם ג"כ אף שלא זכרנו אותם כולם בששנו: כמו שמשאל וכולי: וכן נאמר כי מדת המציאות התמידית כשהיא נאותה לדבר א"כ יש דבר שאלו וכוונן לומר עליו שהוא נמלל מתדיר על כל הוא ג"כ אחד אמת קדמון לכל דבר כיון שלא היה מספק במציאותו מעולם ועד עולם ולא היה שום זמן שלא היה

פתי לוח

ולתבין טוח מפעל כמו ויטו לריב (דמלל י"א): ושאר גדרי הרב שכל אלו הם דברים האמתיים בספן הכריזי ודבר אין לנש מס המדות האמתיים כמבואר למעלה לכן קדמם גברי הכ כלומר שחייבו עמד נשם ונשם הטעמים ושימו: מן המדות האלה הכונה על המעלות וההאדות והקדמות שמהלל לדבר נשם: שישו היחלוף כלומר שאם היוו יתחייבו לו ית' המדות האלה תחייבו כו' מתיקם עליו נשם נשם שייך שהיו יחלפו כמציאותו כינו אומרים ונתיחיים שם שישו שמציאותו נמשך ממצילות ונלמו וכמלתו והקדמותו כינו מתיחיים תחיל היחלוף מנולבו שהמדות כוח היחלוף כרינו והקדמות הוא חילוף סדורם ל"ה שאין כדבר כן לפי שאין ונחם אלו האמיתים הללו ית' רק לשלל הכחם כמו שמשאל וכולי: לא מתרבה ולא נעדר ולא מתחדש ששם טעמו כהמדות והמעלות והקדמות: מהיבט שאיריתם שפאשר נדע אחת מסה דע ממינל ששטס כמלמל: כשהוא דבר וקיים בשום דבר כלומר כאשר הבורא אחד אמת הוא דבר נשם דבר וקיים לו אינו עובר ממנו איך תחייב עלים שדבר ככוח שהתחיל המדות האמיתיות דבק בו הוא קדמון: ולא יהיה ולא יפסד ויחוס כ"ה בדאין כדכ"ל וי"ל וכפד כחריב וכפא קדמון: וא"כ הוא קדמון שאם איננו קדמון הוא מתחדש וכ"י נגלה לו סוס כחידות: כשהיא נאותה לדבר א"כ היא לראיה לראיה דבר ומלאר הדבר ככ"ה נש: מפני שהנמצא תדיר כו' כלומר אחר שמתנו ענין שם מציאותו אמתי א"כ הוא מחוייב במציאות שפאשר ית' מציאותו וא"כ ית' מציאותו נמשך ממנו והוא עומד עליו

האמיתיות אלו אומרים שיש שם דבר נמלל היוצר הכל והוא כדי להרחיק היספק ממנו וכמו שאמרנו בסמוך: לא מתרבה שאלו אחד הכלתי אמתי זהו כונה שם אחד: לא נעדר זהו פירוש שם נמלל: ולא מתחדש זהו פירוש שם קדמון: מהיבט שאיריתם שמה המדות הנתיחות: כי הנעדר כלומר דבר שאלו נמלל: לא יהווה ולא יפסד שכל הוא וכפסד משמחה וכל משמחה אינו אחד האמת וכמו שפאשרנו בפ' ח': המציאות התמידית שיהא נמלל תמיד: נאותה לדבר מנולבו ויכוון: מה שראוי לו כלומר ביחוד הדבר שראוי לו מדת האחד משפ' וכו': אחר האפס אחר שלא היה: מפני הקדמת האחד לו וכמבואר בפ' ט:

הוא שיהיה ולא יפסד ויחוס כ"ה בדאין כדכ"ל וי"ל וכפד כחריב וכפא קדמון: וא"כ הוא קדמון שאם איננו קדמון הוא מתחדש וכ"י נגלה לו סוס כחידות: כשהיא נאותה לדבר א"כ היא לראיה לראיה דבר ומלאר הדבר ככ"ה נש: מפני שהנמצא תדיר כו' כלומר אחר שמתנו ענין שם מציאותו אמתי א"כ ית' מציאותו נמשך ממנו והוא עומד עליו

הקדמות כי הנמצא אחין לו תחלה ולא תכלה א"כ ענין הקדמות דבק לו עכ"פ. וכן נאמר כי מדת הקדמות לויבת למי שהיא האחד ראיה לו מדת האחד האמת ומדת המציאות התדירה ומה שראוי לו מסדת האחד האמת מפני שהנמצא תדיר הוא שאין לו תחלה ומה שאין לו תחלה איננו מתרבה שכל מתרבה יש לו תחלה והוא האחד א"כ אין המתרבה קדמון והקדמון לא יתכן שיהיה אלא אחד והתחייבה מדת הא' בחיוב מדת הקדמות וכן צריך שתתחייב מדת המציאות בהתחייב מדת הקדמות כי האמס לא יסופר לא בקדמון ולא בחדש. וכבר התבאר כי המדות האלה השלש ענינם אחד והנראה מהן אחד ושאינן מחייבות שנוי לעצם כבוד הבורא יתעלה ולא הכנסת המקרים עליו ולא הרבוי על ענינו מפני שהענין אשר נבין מהם הוא שהבורא יתעלה איננו נעדר ולא חדש ולא מתרבה ואילו היינו יכולין להליץ על ענינו במלה א' הכוללת אלו המדות בבת אחת. כמו שכולל אותם השכל כדי שיעלו אלו השלשה ענינים בדעתנו בה כאשר הם עולים בשלש אשר זכרנו היינו מליצים בה עליו. ובין שלא מצאנו כמה שאנו מדברים בו מן הלשונות מלה שתורה על אמתת ענין הבורא ית' הוצאנו הענין ביותר ממלה אחת. והרבי הנמצא במדות הבורא יתעלה איננו מצד עצם כבודו רק מצד קוצר כח מליצת המספר מהשת ענינו במלה אחת שתורה עליו. וצריך שתבין מענין הבורא שאין כמוהו דבר וכל אשר תספר אותו בו מן המדות צריך שתבין מהם ריחוק שכנגדם ממנו. כאשר אמר אריסטו' השוללות במדות הבורא ית' אמתיות מן המחייבות. מפני שכל מה שמחייבין לעצם כבודו מן המדות איננו נמלט ממדות העצם או ממדות המקרה ובורא העצם והמקרה לא תשיגוהו מדה מכדותם בעצם כבודו וכל הפרוהקות ממנו מן המדות הן אמיתיות בלי ספק והנה נאותות לו כי הוא נעלה מכל מדה ותאר ומרום מכל דמות ודמיון וע"כ אתה צריך שתבין מן המדות האלה השלש אשר זכרנו הרחקת שכנגדם מעל הבורא יתברך :

מראם לנפש

מאז: כאשר אמר אריסטו' השוללות כי הוא לנפון שולל שלל מחסר ומחוק דבר מענינו ור"ל שבו ית' לשלול ולהחיק מהבורא יתברך המדות כסס מסוין אללו למשל שיחה נכון לומר על הבורא ית' שאינו מתרבה ולא נעדר ולא מתודע כסס כסודו וכשליש וכן אמת יותר מתחלמ עליו והקרה אמת דרך הובן שהוא אחד ונמלא וקדמון כי אין אהנו מנימס אחרות רק כאשר יתודע כמה הלוקס יתדו והיינו נמנו או שיחס ממתה טעמס מקרס שסס כעסרס סמוניס היל' ואין ספק שכבודו טעמס והמקרה לא תשיג שום מדה ממדות כדנאוו: כי הוא נעלה ענין טעמס ומצינות מלכותו בו טעמס ושמות ומסמן: דמות ודמיון דמות הוא לנפון נורס ודמיון שיחס דומס לדיבר אחר ותיכ ית' דמות יאמר על מנימס גמשימס כעמל. והיינו יאמר על המהססה מכה המדמס עכ"ל:

פת לחם

כענין כמבואר למעלה: שכל מתרבה יש לו תחלה והוא הא' סן סן סדברים נעמין סדברנו כפמון מקיימס סלחדות כענין: להליץ על ענינו כלומר לדיבר נענינו: כאשר הם עולים בשלש כמו שסס מלימס כדעתנו טעמס ע"י טעמס מלות טעמס ומזכירס כפינו: השוללות במדות כי סלמ"ט סלחדות סבלימס ודוקות יותר סלחמט עליו ממליצות סלחממס כחוב ד"מ יותר זורק לומר עליו ית' שזאינו מן מלומט סלחמט חי וכן שאינו טעמס ונלמס מלומט: סלחמט נזכר וכן כנאמס כחלמיס טעמס מתחלמיס אוחו אין כפינו רן על סלחמט סבימס כניל: סמדות העצמס בו אינו נעלמס מלחמס ממשימס או שיחס דיבר סתמס נעלמס כמו לסיכורימט שס חומר זממס ומממט סיסודוט סבורכמט מסס או שיחס מקרס כמו סמאמט וסמאמט וסמספמט דומימס: והנה נאותות לו ס"א סלחמט כניר"י

טוב הלכבון

ע"פ: ולא הכנסת המקריים עליו כלומר שמוחיו ומדוחיו טעמס מסמרימס אוחו כהס חיימס מקריימס ולא רטייס חלמט: ספני שהענין וכו' והכל אחד: להליץ לדיבר כעומק טעמס ונלמסן וקל: במה שאינו מדברים כלומר נכח כל הלשונות לא אהנו מלה יתדית שמוח על כל זה מהס שזאמט מוכן לכל בני אדם: מצד קוצר כח מליצת המספר היה ודלי טעמס ככלי כשר ואכרימס גמשייס לחמוך מלה דומימס. לעיקר ח"א שינעמט אוחו ה' כלחמט כמו שינין אוחו הלכל כמקרה אמת: ריחוק שכנגדם ממנו כלומר לדמות הספק: השוללות במדות הבורא יתברך כלומר מה טעמס מסמרימס ט יתברך לשלול ממנו מדת המציאות בלתי כלומר מן המדות טעמס מתחלמיס אוחו ית' ד"מ חי חכמס יכול. אם תהיה הווננו לנכח שהוא חי וטעמו חכמס וטעמו יכול. גראה ח"ו כאלו לו חומר וערך לנברואו שסס חיימס וחכמימס ויכולמס. ותשינעמט מקרס וכחילי המימות והכחממס והיכולמט שבו ית' ממין אחד עם המימות והכחממס והיכולמט שכנברואו וטעמס: שהוא יותר חלמט יותר מועמט ממה מלמד עכ"ל יכלמט הערך ונלמט טעמס הדיבר כן וכמה שנלמט למעלה. חלל כמות השוללות ודלי שיחס אמתת טעממט מסמרימט במדות למלל הספק: במדות העצמס הם המדות המשינימס לעמס הכנברמיס. וס"א סלחמט עליו יתברך שס הממס גראה שס לו מלימט דמיון ועדיר אל טעמס כדנאוו וכ"ס שלל נלחמט בו מקרס שהוא שמי מה שהוא מרוממס ומעלמס

שער היחוד

בצלם אלהים ברא אותו (כ ט) כי בצלם אלהים עשה את האדם (במדבר ט) על פי ה' (ישעי מה) אני ידי נטו שמים (במדבר יא) באוני ה' (שמות כד) ותחת רגליו (ישעי נה) ירוע ה' (תהלים כד) אשר לא נשא לשוא נפשי (בראשית ו) בעיני ה' (ס ט) ויאמר ה' אל לבו והדושה לזה מן האברים הגופיים. והשני מדות שהן מורות על תנועות ומעשים נשמיים כמו שנאמר (ס) וירד ה' (ס ו) וירא (ס) וינחם (ס) ויתעצב אל לבו (ס) וירד ה' (ס) ויחבור אלהים (במדבר יא) וישמע ה' (תהלים עח) ויקץ כישן ה' ורבים כאלה ממעשי המדברים. אלא שקדמוניו ז"ל בפרשם כתבי הקדש תרגמו לנו המין הזה מן המדות ודקדקו בו כפי יכולתם להבינם דרך כבוד וייחסו הכל אל כבוד הבורא יתברך כאשר תרגמו (בראשית כח) והנה ה' נצב עליו והוא יקרא דה' מעתה עלוהי (ס) וירא ה' וגלי קדם ה' (ס) וירד ה' ואתגלי יקרא דה' (ס) ועל (ס) ויעל מעלוהי אלהים ואסתלק מעלוהי יקרא דה' הוציאו את הכל לך כבוד והרחיקו אותם מהבורא יתברך כדי שלא ישגוהו שום הגשמה ולא שום מקרה. וכבר האריך בכאור הענין הזה הנאון הגדול רבינו מעריה ז"ל בספר האמונות ובפירושו סדר בראשית ובפירושו סדר וארא ובספר יצירה מה שיש בו די ושלא נצטרך עמו לפרשם ולבארם בספר הזה. ואשר נכבים עליו כלנו כי הרחק הביאנו להנשים הבורא ית' ולספר אותו במדות הברואים כדי לשער ענין שיקיים מציאות הבורא יתב' בנפשות והוציאו אותו מספרי הנביאים לב"א במלות נשמות שהם קרובות לשכלם ולהבנתם ואלו היו מספרים אותו בענין שראוי לו מן המלות הרוחניות והענינים הרוחניים לא היינו מבינים לא המלות ולא הענין ולא היה אפשר שנעבוד דבר שלא נדע כי לא יתכן עבודת דבר שאינו נודע ע"כ היה צריך שתהיינה המלות והענינים כפי כח בינת השומע כדי שיפול הענין על לבו ע"ד הגשמות המובן מן המלות הגשמות בתחלה ואח"כ נתחכם לו ונדקדק להבינו ולהודיעו שכל זה ע"ד הקרבה ומליצת הספר ושהענין האמתי הוא יותר דק ומעולה ומרום ורחוק מאשר נוכל להבין אותו על תכונת דקות ענינו

מרפא לנפש

באדם כוח אבר בעצמו תפוס בהשגה האלוטית. ומפני שהשגה כזאת פסולת נאמר בלשם אלהים ברא אותו ולכן נאמר בלשם תפוס כי הכוונה דבק בנפש אשר הוא כוונה השגת לא לתכונת האברים ותאמר לו: אלא שקדמוניו ז"ל בו' תרגמו לנו ומלאוהו בספר האמונות דברים כאלה ויסים ובעל התרומם ז"ל אונקלוס ומעריה סס סיו תלמידי נביאים ויודעים ויחבר דברי הנהגות ואלו סיו אללם הפרוש שאלה המלות נגשמות סיו מתרגמים אותם סיו כפשוטן אך הסביר להם מהנביאים חוץ ממה שיש בשכלם כי אלה המלות מוגשמות להם נהם עינים גדולים ויקרים. ולכן תרגמו כאלה הסביר להם ולכן תרגמו כי כוונת ויחבר עמו על כבוד הבורא יתברך וז"ל ונאמר כי זאת הבורא עם בראו הנביאים מלאה כבוד כי וימותו אדם בראשית ירד נבאל לעשה וכן סכא והקדש ונשואיו כלם מתודעים מרשם הבורא (מאור) נאמח אלל נביאיו כי הוא בלח דבריו אליו ויהא זורח יקרה מן המלאכים עומה בנביאיהם בעלת כוד ואור והיא מקראת כבוד כי ועליה כבוד קח הנביאים חוס כוונת עד די כרסון רמיו ועליה אמרו חכמים שכינה ויש שחיה אור בלא זורח איה וסבורא סבירל נביאיה שהשיעו הנכוונא מורס מרואה מאור קרא כבוד כי כאלה נביאיה ומהם שמורה להם שאמרנו זה שאמר הנבוא על זאת הבורא בן אדם עמוד על רגליו והאריך אורך ולא יתכן שיהיה זה סבירל הוא אדון העולמים כי המורס אמרה ולא קם נביא עוד בשבאל כמשה אשר ידעו כי פנים אל פנים אלל שאר הנביאים המלאכים דברו עמם כיו"ט ע"ש באורך: ע"כ היה צריך שתהיינה המלות כיו"ט ר"ל בשביל זה כדי

פת לוח

הנחמה טוב המקום על הפסוק: כדי לשער ענין בו' לשער בדעתו אורח ענין שירוש ירוח מילוא קיווס בדעה האדם ויוקנה בו מילואת הבורא וז"ל קיווס בנשמות שירוש בדעה בני אדם: קרובות לשכלם ולהבהנתם לנשכלם ההיולאוי ונכח הפתנוונס: על דברי הגשמות על צורך גשמי בנשמות הכיין תאונס: בהרחבם לוי נתחכם אל האדם הכוח כמו הנה נתחכמה לו לומר גשית עלות בנשמתו בליווי דבורים ומילואת עולל להם לו ביהם דבר עד שלבבו עיני עכל לו מדיך רק בדרך השכלים והקדש לדעת האדם ונבאלתה יאנון בן: ויורר דק ומעולה סרוטום ורחוק מאשר נוכל בו לומר יוער דק ומעולה ממה שיש ביכלתו לנשיוו סכנתו ובעי ארבעה המקוים עד שהגשמה נגדוים כלמטות הנמלות ע"ש הקנות הארבעה שם חומר זורח פועל תכנית כי כנס סוידים והסתקם בחלומים בו ימי סיו מיוחסה בלדס לתומרו סהוא מתקומם מתקום ושיך בו הסתקם וסבאלס לו ימי ומה שנאמר בני' רחיה או שמיים והסתקומו ודויתים שם בלדס מיוחסים לנרסו וסבאלס נ"כ לו ית' ועל בהלמך בלשון עביה סהוא שיך לתאמר סוהל ועל

שוב להבין

אנכי הגוף: אשר לא נשא וגו' הכתיב נפשו בוי"ו והקרי הוא אשר לא נשא לשוא נפשי וקאי על ה"י ש"ל תבע לשוא ב' ומלת ופשי' רש"י ע"ס. ומלת נפש ודאי ש"ל יאמר על ה"י רק דרך העברה. ויש עוד מקרא יומר מנואר נבע ה' נבואת בנפשו (ירמיה נה). וגם בתורה ולא נבעל נפשי חלמס (ויקרא כו): שיקיים מציאות הבורא היינו בהתחלה הלימוד במסע שיעמדו על מלאות עיני: כפי כח בינת השומע כפי מה שיכול השומע להבין וכמה שאמרנו חז"ל דברה תורה כלשון בני אדם: כדי שיפול הענין כדי שיפיל עבודת ה' בלבו לכל הפחות ע"ד הגשמי: הע"פ הקרבה לקרב העיני אל השכל: ומליצת הספר ש"ל לכתוב ביוצור מושכל ודומה כי אין לנו מלה שיהיה ע"ל' רק ע"פ השכל שמכל להביט

שער היתוד

המשכיל הנלבב ישתדל להפשיט קליפות המלות וגשמותם מעל הענין ועלהו במחשבתו ממדרגה אל מדרגה עד שיגיע מאמתת הענין הנדרש אל מה שיש בכח יכלתו והשגתו והכסיל הפתי יחשוב הבורא ית' על דרך הנראה ממליצת הספר וכשהוא מקבל על עצמו עבודת אלהיו והוא משתדל לעשות לכבודו יש לו מענה גדולה מצד פתיחתו ומעוט הכנתו מפני שאין האדם נתבע אלא כפי יכלתו והשגתו בשכלו והבנתו וכחו ומכוחו אלא שהכסיל כשאפשר לו ללמוד החכמה ומתעלם ממנה הוא נתבע עליה וענשו על אשר קצר ועמד מללמוד ואילו היה נוהג הספר כשמתרגם הענין הזה המנהג הראוי באמתו אשר לא יוכל להבינו כי אם המשכיל הנלבב לכד היו נשואים רוב המדברים בלי דת ובלי תורה מפני קוצר שכלם וחלישות הכרתם בענינים הרוחניים. כי הדבר שיובן במנו ענין נשמי לא ייך המשכיל מפני שהוא מכיר בו ומועיל הכסיל כדי להתישב בלבו ובעדו כי יש לו בורא שהוא חייב בעבודתו :

מרפא לנפש

מדעו ויבטו הכל מניו ספי כל מי שישמע דברי אלהים בין חכם בין טמא ואיך נחמס לו והדקק לערם אחסו ולסבין לכל אחד ואחד שאין הדברים כפשוטן רק הוא על דרך השלילי והקירוב: והמשכיל הנלבב ר"ל בעל כל נפשו יתעורר לעמל חכם ישתדל בעצמו להפשיט קליפות מלכות וסוף מלכותו הנפשי שהוא המלה הנשפית הלוהב סעיף כרוחני וסוף יודע שיש נחמד דבר רוחני מחד: והכסיל והפתי כו' יבין אף זאת מהמת שאין בינו אף זאת ותובע שכל הדברים הם כן בעשמות כמו שכתבו וכשכיל וזה לא כי מכל מלות ה' ועוד אף ה' בתחומות וזכר שלם לפי תומו לזה יש ענשו גדולה ויתרון לזה לא חק ודבר על דבר על מכונו ממחר ששכלו אינו מניע לזה: מפני שאין האדם נתבע לחת דין והחזון לפי מלך מלכי המלכים הרי"ם אלא כפי יכלתו וסגנותו בשכלו כפי יכלתו להשיג וסגנותו כי לא כל אדם ללמוד כל האמנות ולא כל הרוח לעולל אף חכם כפי עד שיהיה ראוי לה גיב עיי מעטיו הסודים חסום בלוי סוג וכפי מה שנתקן לו בסיני וכן אמרו בוצר כחם פעמים לאור כל מוחל סביל דא עיני כספר שומר אמונים בעקבה שיה: וכחו ומכוחו כי מי שהוא חולק ומלג לא יוכל לעבוד עבודת ה' הכבדים ה' להכשמות הרבה וכוונתו וכן סעיף לא יוכל לעשות נזיקת ונ' כמו שהשיב ארזים במחמת ידיו סוף דבר אין הקב"ה בא בערוות עם נדחיות: אלא שהכסיל כשאפשר לו ללמוד כו' כי הלאוד הוא יחד שכלל מניו ונמשל למד לא עשה וסוף שיואל התיבית דפי ר"ל כמ"ש רמ"י בחוכמה על סוף ויהי אף לא להשגתו לו ולא תפשו וגוי ומנוני שבע העונות הטובים מביטול תורה וליתפן אמרו וזהו ליתפן הרבה וכוונתו וכן סעיף לא יוכל לעשות נזיקת ונ' כמו שהשיב ארזים במחמת ידיו סוף על הסוד שאל למד וכו' והכח כפי קב"ה אמרו להם שיש אל לנו מה שצונו מפינו בכל יום ויום כחם פעמים בתפלתו שישיעו לו מן השמים לביטול הסוד שמונע הערב נא ה' אלהים את דברי וכו' ואלו הם המעשים הנכבדים וכו'. והם לנו רחוק ממנה כל יום סוף כמורק: הכינינו לעבודתו וכו'. ברוך הוא אלהים שכלולו לכבודו וכו' הוא יפתח לנו בתורתו וכו'. והם לנו רחוק ממנה כל יום סוף השקט ואין טונג לו מהלכות הדברי תורה כ"א לפי מדרגתו כ"ל אלא וכלם ויבטו על פלומוסיו ועל דבריו. הלא סוף יכפר בעדו :

טוב הלבנון

כריכו אמרים והסבירות: המשכיל הנלבב לעמר איש חכם שגר לו לב מלשון ואיש נבון יבב (איוב יח): קליפות המלות מלכות הדברים: הכסיל הפתי לעמר בשביל כן דברו הכתובים בלשון נשמי כדי שישכיל גם לכסיל ופתי כדי שחף הוא ישתדל לעבוד את תורה כפי מה שיכול להבין: שאין האדם נתבע שאין האדם נתבע: אלא כפי יכלתו ר"ל כשאינו עתה מה שיתכלו וכחו לעשות: וכחו ומכוחו כשאפשר לו ללמוד ע"י פיזור נפשו ואינו לומד שאלו הוא מעט על זה: ואילו היה נוהג הספר כלו' הכיניסם בספריהם: רוב המדברים צי האדם: כי הדבר שיובן במנו כל יושב שאלו יקשה עליו וכי מפי השמועים שקלקלו יושףך האמת ארלה. לזה אמר שאינו מוזק כלום

פת ארם

ועל הנאמם בלשון חובלתו אלו יפי כמו ויהי ה' הוא מעיין תכליתו ומעט אחר ועל כל אלה ממנו ית' כד' מלות אלו וכן שם ענין סוף ומכליל אחר כי ית' ואחבר מלכות דק היא כוללת ואח"כ פרט ג' לשונות מעולה וממוסם ורחוק על ה' תלויות כמותם שזכר הנעלה וחס העלמות והדמיונות והמעשיות וכוכר באורך: המשכיל בעל לב: קליפות המלות וגשמותם כו' לשונות על הדמיונות והמעשיות: עד שירגיע מאמתת כו' לומר עד שיגיע מאמתתו: בבח יכלתו והשגתו על השכל הסיוולתי שהוא בכח אדם נכה יכלתו ועל כחם בתחבובין ומשיג אחר והסגנות: והכסיל הפתי גיב נגד ג' מיני כילות הדמיונות והמעשיות: כפי יכלתו והשגתו כפי יכלתו וכפי מה שיש בכחו וכפי שיעור שיוכל להשיג בלשון מונח חיוני ששכלו הוא הסיוולתי והבנתו נכה התבוננותו ועל כח גופו ואבריו אמר וכחו בלשון חכם וכל המלות הסגנות עיי ממונ כמו נדקק אמר וממונ ואפשר שהם הם הארבעה שלמותו שידועתו אללנו בעלם שלמותו האמונה ושלמותו הלאוד ועליהם אמר ג' מלות ששכלו והבנתו והישים כוללם בלשון חזיל כלל התמוד ועל המעשה שהוא תלוך ג"כ לשמים הם מלות שחן אדם למד אחר וכחו וממונ: אלא שהכסיל כו' הוא נתבע עליה חובטין אוהו חסן התפשו: אשר קצר ועמד מללמוד או נחיר והתעלל מתחלתו או שלמד וספק: היו נשואים רוב המדברים כו' שהיו רוב העולם בלתי משכילים והמשכילים הם ככל דור השיעור: בלי דת ובלי תורה כללו אמר גלי חסום וכלי שפשיעם שגמלם ד' סוגים בלמותם על העינים שסגנותם כחם יחיד משה"כ ארומה ארומה כמח"א מימנו אף דת למו ששם נזכרת בחינתו ופירש' והפתיים ענין האמונות לגדולו ית' לכן סופר כחם דת שגונת על החקים המיוחדים להם מה שלא עשה כן לכל גוי כמו פרס ארומה ולנשמת ששפת דומם ועלם נאמר אמר יתענון אף החקים כאלה ואמרו כן עם חכם וענון כגוי הגדול הוא וכן נאמר דת למדי ופרס ועל פשוטנותו או כמנוענותו כונת מלת תורה כחם ואמר כבאלו לא זו שסוף עתהים בלי דת אלא ספוי עתהים גיב בלי תורה: מפני קוצר שכלם הוא קוצר המשיג ותלישות ככחה לעומת המושג: כי הדבר שיובן במנו כו' לומר ואם תאמר מה ראית להשילי להסבין ולקלקל להשכיל: תתקן מכולל להפריס לזה אמר שאינו מוזק להם כלל כי המשכילים יבטו על שאל האמת

זוה דומה לאדם שכא אל אחד מאוהביו מן העשירים והיה חייב בארוחתו והיו לו בהמות שחייב לתת להם מספוא ושלא אליו הרבה מן השעורים לבהמותיו ושלא מן המאכל הראוי לו מעט כפי הצורך והמספיק למזונו בלבד וכן הרחיבה לשון הקדוש וכל ספרי הנביאים ודברי החסידים במדות הבורא ית' במליצות הנשמיות אשר זכרנו כפי הבנת ההמוק ובלשון שמדברים בו בני אדם איש אל רעהו ועל כן אמרו רז"ל בדומה לענין הזה דברה תורה כלשון בני אדם. ורמזו הספרים במעט מן הענינים הרוחניים אשר יבינום אנשי השכל והלבבות להיות הכל שוים ברעת מציאות הבורא יתעלה ואם תתחלק אמתת עצם כבודו ברעות וכן נאמר בכל ענין דק שיש בספר תורת האלהים כמו נמול העולם הבא ועגשו. וכן נאמר בבאור החכמה הצפונה אשר כווננו לבארה בספר הזה כי התורה קצרה בבאור ענינה מפני ששייכה בו על השכל ורמזה כמנה ברמזים להעיר עליהם כבר זכרנום בתחלת הספר הזה להתעורר אליה כל מי שיוכל לחקור עליה ולדרוש אותה כדי שיגיע אליה ויבינה כמ"ש (משלי כח) ומבקשי ה' יבינו כל. וכבר הזכירנו הנביא שנשמר מחשוב שיש לה' צורה או דמיון כמ"ש (דברים ד) ונשמרתם מאד לנפשותיכם כי לא ראייתם כל תמונה ואמר (שם) ותמונה אינכם רואים וזלתי קול ר"ל הוהרו במחשבותיכם ורעיוניכם שלא תמשילו לבורא יתעלה תבנית ולא תדמוהו בדמות ולא דמיון מפני שלא נפלו עיניכם על דמות ולא על צורה בעת שדבר עמכם ואמר (ישעיה מ) ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו ואמר (שם) ואל מי תדמינו ואשוהו יאמר קדוש ונאמר (תהלים

טרפא לנפש

וזה דומה בו בארוחתו ומזונו ולכבודו כלל המזון כפי טוה ארוחת יקו וגו'; וכן הרחיבה הלשון הקדושה כו' דמיס רכיש נמלות נשמיות וכשי כונן המון כפי כל לולא סיו מנצרים להס כל כליד וכי כוננום לו ידעו ולא יבינו גלוס; ורמזו הספרים כו' להיות הכל שוים כי ר"ל כדי ששכ"י יהיה ידוע לכל כפי ספשי הוא מלוי אל כל כשיש מלוי ואלו הכל רלוי לעבוד; ואם התחלק כו' ואל"ס שמונה תוקות וז יודע מעט וז יודע אלל כפי ספשי כפי כו' אלל דלון ככל; וכן נאמר בכל ענין דבי ר"ל וכן נמל לפרץ על כמה דברים שהם פמוהים נעטינו למח לא הוכיח תורה כלל כפיט נמול ועומם כשולס כהן רק נדמו מל"ס כוער כנמולן פירות תלק השפי ע"ע כהדוך; וכן נאמר בביאור החכמה הצפונה ר"ל המזונו מה שחייב נדמו ל"ל גלוג ונמלמונו של ויחכר אלום פמוהים כדוך לרובק רק קניולו ונמנו כלכר זכר בתחלת הספר וסוף גם כן מפני ששמכס סתורם על המשכל שיבין מהוך הקיטור וכדמו ויסתור אליוס לדרוש ותקור עליהם כי הם דברים המפורסם אל המשפיעים והנוטים כמיס ותקפי כי יבינו כל; וכבר הזכירנו הנביא שנשמר וכו' שלל חלמך מן ואלוי כל נמלות והמחיים הם כמליוס כי אין במקרא יולא מודי פסונו נצית לכך המר שזכר בו כתוב פמוהים שמי כנימליס ושאלס

פנת לרם

כן רק למעלה כממון ויכדו העיקר כממון כסס; והיה חייב בארוחתו סעיתי חייב מזה הממון ומנה ענינום ללהל ארוחה לחים כאלהם שהיא ממכריו; הצורך והמספיק כמלת כלידך שלל המצרון ומכסיק שלל כיתרון; ואם התחלק כו' ע"כ שיחמלק כו'; לחקור עליה ולדרוש אותה פטע כי לטוים עד כ' תוקן כחמסו נמלוס המנאריים כהקדמם הסכר ש"ן שס; צורה או דמיון נעורכ ככוסם ככלן כוח כמחור לש כמחור נמשך אחר כמנה כמניית סידוע וזכר הלוי ענין חכמת הכינוף חייטין; כוח איהו כמנוס שייסם מנאל מן מן הכונות כמנפוסת כמט כמנין עלנו; כי לא ראייהם כל המנוה ואמר וממנה ורוחם הם שמהפסוק כדלשון ו"ן מנורל כ"כ שלשון לא ראייהם לינונו מנורל אם כמנונו לראות ואלוי אם כיו מכוניס וסיו נמתיס ל"ל להקפך כיו ורוחם איהו מנוסם אמנם נח כמנוס כפי וינאר כי כמנונו אינכם ורוחם שלשון

למשל: בארוחתו ארוחה הוא שם סעודה הגהגה דבר יום כיומו כמו ואלוהו ארוחה תמיד (מלכים ב') והם התחלק אמתת עצם כבודו כלומר לע"ס שיחלקו בני אדם כהנחם שכבדו יאמן על פשוטו והחכם יבין מן מעט הכמיס שביאריו הכתובים למשכל להשפיע קלישות הדברים. עכ"ל זה אינו מפתר כלום שעכ"פ כולם הם קדוש ישראל יעריש כל אחד לפי הכשר; וכן נאמר בכל ענין דק וכו' פי' שלמכר זהה לא נחכח בעורת האללים נמול ועומם. לפי שמשכר הכוב ח"ל לנפוש המכיל ופתי והכושרים כעם לא יבינו טענון רוחי רק נשמי וכמו

סוס מודס שהמנונו וסמו לב והמנונו לראות ולא מלאו שום יתברך תבנית ולא תרמזוהו כיו נמית כוח כמחור ויקרא חכמת מלכוים הוא כמנין נניו ממכנת חלקים ומנוגלס ומכריס כעקד ידוע וסוף חכר, כבעים כמו חכמת כל דגם לפי שם כמנין ומוכריסם המכריס שוויס וכס כעלי מולר וכן מוכר כמנין כמו פתנס סילם משאכ"כ כלא ורוח און סייך ככס לטון חכמתם לפי שאין לכס מולר מונגל רק זקוד ככס לטון דמות לפי שם חכמתים כדמיון ע"י המלוא וסוף י"י מפולג מכל מולר ומכל דמות שאל"ס שגמלמ בו אם אוכלנס מכל כוח והסאלס בעמלמ ואל שכל כמנות כמנשיות כמו כמיס והכחוק וכשמחם והטעב דומותיו אחר כדמיון שומדיים אוהס כמנונום אלו לנביאיוס וכן; ואל מי תדמיון אל ומה דמות כו' ככר נמלנו מליעל כמנוב כוס למשלם לפי הפמין כמדומם לפי שככר אמרו חיל מקראל אחד יולא לכמה פעמיים כמניס ויפון פלג לכן גאלר אוהו ככלן לפי הפמין כמדומם ככלן אחר ואל מי תדמיון אל ח"כ ועם דמות וכו' כלומר אחר שאינו בעל דמות ח"כ איהו דמות חמסו שייכס ענדך אליו י"י שייכס נודך לחור פליו כרוח כלאייה שום כיס פעום אל שייכס כוסס למלמלם איהם ספיו עושים איהם דמות כמחנות ידועס ומכוניס שייכס ענדך אל איהו כוככ ומול שמשכיסם לעבד כמריס כמדומם וסם נעמלו סיס נמריס ג"כ פעום אל פודס טענל כמנורל כלידך כמכר ח"כ ואל דמות שמכרו בו דקלא וסם שפסיס נמקוק סהכל כעך נחש וכו'; ואל מי תדמינו כו' כי יסו גלל אלל כלידך כמכר כמלס לבינו כו' דמות אלל טלף

שער היתוד

ס) כי מי בשחק יערוך לה' ידמה לה' בכני אלים ואמר (סס ש) אין כבוד באלהים ה' ואין כמעשיו והרבה כזה. וספני שנמנע לדמותו בשכל ולהשילו ברעיון מצאנו בספר הזה שהוא סיחם רוב שבחיו ותהלותיו אל שם הבורא כמ"ש (נחמיס פ) ויברכו שם כבודך (דכריס כח) ליראה את השם הנכבד והגורא (תהלים נט) יחדו שמך גדול וגורא ואמר (מלאכי נ) וספני שמי נתת הוא (סס נ) חרדה לכם וראי שמי שמש צדקה ונ' (תהלים סח) שיריו לאלהים זמרו שמו סולו לרוכב בערבות ביה שמו וכל זה לגדל ולרומם עצם כבודו ית' ספני שאין מתברר במחשבתנו מענינו אחר מציאותו וזולתי שמו הגדול כלבד אבל עצם כבודו ואמתת ענינו אין לו דמות ותמונה במחשבתנו ועל כן שנה במקומות רבים בספר התורה שמו וכן בספרי הנביאים כי לא נבין ממנו בלתי שמו ומציאותו וכבר צרפו שם כבודו אל השמים ואל הארץ ואל הרוחות כמו שאמר אברהם (כנלשית כד) ואשביעך בה' אלהי השמים ואלהי הארץ ואמר יונה (נמינ ח) את ה' אלהי השמים אני ירא ואמר משה רבינו ע"ה (נמוני כ) יפקוד ה' אלהי הרוחות לכל בשר ואמר הכתוב (ימיס לב) אני ה' אלהי כל בשר. והעילה בזה כי הוא נודע אלינו מן הצד אשר ממנו ידענהו והשכלנו ענינו ומציאותו נודע אלינו הרבה מצד אכותינו כמ"ש (שמות נ) ה' אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם. והעילה בזה שנודע אלינו מן הצד שעמדנו עליו והוא קבלת אכותינו אשר ירשנו מהם דרכיו כמ"ש (כנלשית יח) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושפרו דרך ה' לעשות צדקה

מראם לנפש

נפשוט ומושכל כשכל שאסור נגור סוף לתכונ שם לה' אלה או דעיון כמו שכחו ונמאסם מלד וגו': אחר מציאותו אחר שמתברר לנו מציאותו לא ידענו ויח. רק שמו גדול והוא שם המפורש שמו העלם זה שמי לעלם כפיכ כי שם זה לא מדע אלא שגלם אורו לנביאים וכל שאר השמות הם לקחים מרוממות המדברים לו יש לכלם פירוש וכיאר כמו אלה כמו אלה יוסף והאלהים נקראים כשפועים וכן רוחו ומתן מאליה כשם המפורש כשם שהאריך כוס בעל סמך ככתיב ח'ל וסיס הכס כוס מיוחד בנו שאין אחר יודע אורו אמתת ידעם וזולתו וסוף שם נודע כמו שהאריך אומר פלוט כש שדע כדלונן ושמעון אחי אשר יוכן ממלם לרובין ושמעון אמתת עמלמות ולא יסכול זה הכס ס'ל הדיעס כלבד סוף סוסס כל אלהים כמו ויחמר ס'לסס וגו' והכס הכס מכלל המעלות הסונוס אחר יתעוררם אורו נסמר ערל: וע"כ שנה במקומות רבים במח"ס שמו סל וסס כס פנסיס כמורה שמו הסומד לבד כמו ודבר ס' ויחמר ס' כי לא נבין ממנו בלתי שמו ומציאותו: וכבר צרפו שם כבודו אל השמים וכו': והוא מעטס והעילם כי הוא שדע אלינו מן הצד סוס שממנו ידענהו כו' רל על ידי השמים וסאך וסרמות ידענהו וסכלנו ענינו ומציאותו כמ"ש שאר מהס עייכס ואלו מן כדל אלה: והעילה בזה כי הוא כו' עד שמי לעולם כל זה איש כפי'ל עכ"ל מים: ונודע אלינו הרבה מצד אכותינו ככל לגרם ונודע סורו וקף' ואלמסס ח'ל ומציאותו נודע אלינו וקף' ומציאותו אלמסס ודוקו ור'ל סכרס עסס אלוטו וסכך מה שאל סוס נודע כמלם זה לנו קלס מלכוסנו לפי שגלם הכס דבר וסיס ראי שחמר לכס אלהי השמים וסאך וכדומה כמ"ש שאר מהס עייכס וגו': אך העילה בזה והסעס סציר שמו ללכות שדע אלינו שממנו יודעס אלוטו מממם אלוטו וסדו כל נס יסרל יודעס שאלהי אלוטו סל

פירוש הלבנת

ק העוט הנשמי. לפיכך דברו הכנס כחוכים על שכל ושוש נשמי ורמוזו כמעט עמיס על שכל ושוש נשמי: ואל שם הבורא כלמס שמו האמיתי כפי שהוא. מה שאין יכולת לנו לבסא לומר על האמת: וזולתי שמו הגדול ס'ל הכס המניע לנו מלד גדולמו וגבורת כח מעשיו: שנה שמו במקומות רבים כמו שם הים לאריות שהוא סיה סיה ויסי. וסס אדכי שהוא לדון הגזופים וסס אלהים שהוא סכרף ובעל סילת. וסס שואו משדד המערכות וכו' ואל בזה מתארל שמוסו כצירוף שמים וסרן. לאריות שאין אלו מניכס אמיתי שמו לגמרי וכן נראה אורו כפי המצב לנו ממציאותו ומעשיו: בלתי שמו ומציאותו כלמס הכס כפי מה שהוא ומציאותו שהוא מלל וסיה וסיה ויסי: כי הוא נודע אלינו מן הצד ס'ל מלד שאלו רופים השמים וסאך ומלטה אלו יודעס פיע טול שברלס. וכמלמר הכתוב שמו מרוס עייכס ואלו מן כדל אלה: ומציאותו נודע אלינו ס'ל וכן

פה לוח

סוף כי מעד כעלמו שאין בו שום שייכות דמות כלל: כי סוף בשחק כ' כל לשהות ככחו סוס כסם ככל השמים אין כסם שום ערך ודמיון אלו ית': אל שם הבורא כלומד מיתס חוסס אל שמו ולא אל עמלמו ית': ואל שמו הגדול אל כמורה שסוף קרסו סל סוף ואל קרסו סל סוסס והוא סמורס על גליו כבודו ית': ועל כן שנה כלומד סוכר וסר וסוכר כסכס פנסיס: אלהי הרוחות כרי סציר שמו אל כדמות: והעילה בזה כפיכס לנו שאלו מעריס שמו לשמים ולרן ודומיסי: אשר ממנו ידענהו ולולל כירלח עייס ולרן אין לנו מנול לכסרו סכר אין אלו מניכס אורו רק מלד מעולוסי: ומציאותו נודע אלינו הרבה כו' סוף כחיסס כפי עמלם: והעילה בזה כפיכס זס סציר שמו אל אלוטו סוף מטי שדע אלוט וכו': אשר ירשנו מהם דרכיו וכן מלד מעולוסי: ומציאותו נודע אלינו וכל כקבלת ידעס מציאותו מהס שאל' יקס סוס לנו לענינו גס כצירקס קודמות לכס כמו סאך ומפושלו ונ' וסס לנו אחר שירשו מהס דרכיו וס סולל ממכרסס כמו סכרס פסוק למען אחר יוסי וכו' ומסכחו כודל גס וסאך ועקב נסס כן ללוזת לכניסס כמריסי: כעבר

הראיה על הדבר הנמצא מסימניו ומעשיו עד שתתקיים לנו אמתת מציאותו וענינו מסנו כקיום השנתנו בהרגשותינו והוא הנקרא בספר דעת ומוסר השכל. והשלישי ההנדה האמתית והקבלה הנאמנת. וספני שנמנעת השנת הבורא מצד הרגשותינו לא יכלנו להשינו אלא מצד ההנדה האמתית ומצד הראיה עליו מאותות מעשיו בלבד. וכיון שעמדו לנו הראיות מצד אותות פעולותיו בברואים ורבו מספריהם רבו ספורי מדותיו יתעלה בעבורם וספרוהו הנביאים והחסידים בספורים שאין דומים זה לזה. אמר משז רבינו ע"ה (דנכיס לב) הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט ואמר עוד (ס"ג) הוא אלהי האלהים ואדוני האדונים האל הגדול הנבחר והנורא וגו' ואמר (ס"ג) עושה משפט יתום ואלמנה וגו' ואמר הוא יתעלה בספור מדותיו (שמע"ל) ה' ה' אל רחום והנון אך אפים ורב חסד ואמת נוצר חסד לאלפים וגו' וכל אלה המדות הראיה עליהם מסימני מעשיו בבריאותו והחכמה והיכולת הנראות במעשיו אם נחקור על הענין הזה בשכלנו והכרתנו נלאה מהשיג הקטן שבקטנים מחלקי מדותיו ושכחו כמו שאמר הרמב"ם (תהלים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו וגו'. ואמר (ס"ק) מי ימלא גבורות ה' ישמע כל תהלתו ואמר (תנח"ם) ויברכו שם כבודך וטרומם על כל ברכה ותהלה וכבר אמרו ז"ל הווא שלווא

מרא לנפש

כמ"ט לשל ספ"ו כשמנח' כהן מסודר ע"כ יש אדם יודע לכתוב שכתב כתב סא אשים שלא ראוהו א"כ סכת ראיס עליו כלאו בשגנוקו בהרגשתו וכן כל יבואל כזו: והוא הנקרא בספר האפר שב"ל כפי משלו: דעת או מוסר או השכל כי מי שאין בו דעת או מוסר או השכל לא ידע לבדו ומתקיים ומתקיים אף שיכול לידע בחשבונו וכן יצדק נעמו עד שיגיל במובלעות ויבואל לך נקרא מוסר השכל כיכ במ"ס: והשלישי ההנדה האמתית כפי ח"ל כסודו וכל קול עדת וגדאל חייגין להאמין בכל מה שכתבו כתיבי אפי' התברר אלנם כמעמד הסוף בלרוא עיניהם וחסד ק"קבלה כעמקם שיהא כמראה סיון ע"ל וכזה כדרכי יוהמח אללנו מפי הספרים אפי' כפי ידעם מלכות דוד אחר דוד לך כספת הקבלה באת נכונה אללנו ומתקדם וכתבו כלאו ראו עיניו ושמעו אזניו ויודע עליו שללו. ויותר כהן כמנ"ל כפי ה' לא עמיד שקר לבטח ולא נעמל אותם דבר סבל ואין בו חושל ואלמנו בודאי חלרנו כלנו עניינו ורמי שספרנו להם אמת כפי מי לבנו בלודך כסאר הכימות שלו בודים מים. עוד ככה סג יגידו מעמדים כפי יש עיר שפחה קושענינוא בעולם והוא לא סלך עם זה אפי' אותם אבל לפי שכל אפי' כפי סו ס מעדים עשית ואין ממחש מיפסם ויטכר אללו שטוח כן וכן הקבלה אפי' היא ידועה מלכות דוד אחר דוד לא נמלא כפי ממחש ככל האבות גם כל הספרים שכתבו כפי ממוצא שכל עמל מולאו לא יכחיש אמתת כל חנידו לשיכר אללנו סחוא אמת ויפיא ויכזן כפי: וכיון שעמדו כפי ה' רבו כפי י' מי ימלא ספודו כל פעולותיו ותקנתו כדבר רבו ספורי מדותיו כי כל אמת יוכל לספר גבורות כי מעולות ותכמה אחרת מה שלא ספר אחר ולכן אם נחקור על הענין סוכ רש לומר לבטן אפי' שנה אמת ממדותיו למשל אלנו מכין אותו יתכדך כשופט נדק רחום ותנון מי יוכל לידע ולסודע אפי' סחוא שופט נדק כי פעם סחוא גזור על זה האדם ריש וגויו ויטורו ומתחזקם וסכל כמחשט ופעם לא יגבר ממנו כל טוב וזה רחום ותנון ויבואל ולכן כל מה שאלט משהיה אותו עמ"י סימני מעשיו ותקנתו סחוא אינו אפילו כעדר טסה מן סיס כפי מה שראו לנו כמו שאמר דוד גבור עשית וגו' כיכס דבדים עשית בעולמך נפלאותיך ומתקטטין שעשית בעולמם סחוא אלטו רש לומר לטוב לנו וסכל לטכנו אלל לא לטכנו

שוב הלבנתן

שכליות בקיום השגתנו יתקיים ויטכר אלל כאלו ראינו או שמענו: מצד ההנדה האמתית והיא קדמת לפי עממי בני אדם הקודם שיטלמו במשכלות. וגם לחלוטי שכל: הצור תמים פעלו כי כל דרכיו במשפט כהן כלל מידעת מליחותו מדל כל פעולותיו ויתקין כל הנכבדים והיטורים והתקשות העולמות כולם בלדק ובחשפת וענין שזכר המחבר כפי": ואמר עוד כלומר עוד מלחט שמהם ע"ה עמנו טלה ידועמו מדל פרסי מעשיו. והוא גבורותיו ונוראותיו. ועשה משפט יקום: ואמר הוא יתעלה שוב מלחנו מלחסי ומדות אחרות וכל זה מפני שאלמנו לא טוכל להשיג אפילו סחלק

פת לחם

כללות מהותו סחוא בעל כחירס ולתן וגם כרפי כחופי כהנאפיס כו: בקיום השגתנו בהרגשותינו אחר סנהקיים לנו סגנה מליחות כדבר סחוא כהרגשתנו ומהכניס עוד כו דסינו מליחות ענינו: ההנדה האמתית והקבלה הנאמנת שלפי שאלו כמותים קבלת דעות כהנאפוסים זה מיה סנאבידים סיו בודאי עמדי אמת לכן נלמסו אללנו קבלת סנאקבליס מהס ושאפר שפי סתקות כהנאפוס כהרס דסינו חק סהיטורים ומלך כמלחט ועל סהיטורים זודק יותר לשון בגדס ועל כהרזות זודק לשון קבלת לפי ששפוט מכלל ענין עמנו למרות ולעשות סחוא טסן: וכיון שעמדו אפי' כפי בלומר בלמוד עמדו לנו לבטלנו מסלותנו ולכרזות על מליחות מי והוא מלשון סגס כמו שאמר סיטיון ויפיא ושמע"ל לכתובינו ולנו: ורבו מספריהם מ"ס כהנאפוס כתיבתי אפי' אפי' מחשפר טלסם: כמיטיבי מעשיו והרכבת היבולה סגס כמו שעינקי האמונה נמנם מליחות סיס לשיכר כפי עמיתו והוא סחוא כהנאפוס כהנאפוס אפי' סכנכסו אחריו כמו קדמותו ואלמנו ופי' ויכטן בלעדו ופי' רשאו כפי עמנו כן קוטע מעשיו נמנם כפי עמלם קודם כהנאפוסות כהנאפוס וכלמו כהנאפוס כפי רך בידיעם כהנאפוס סגס מעשיו: ואם נחקור על הענין הזה כפי' אפי' נחקור להשיג מדותיו ושכחו ית' מדל פעולותיו נחסי נלאים מלכסיס סגס שבקטנים וכו': רבות עשית כו' נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך אליך כלומר יכלתך ומחשבות כהמקן אפי' אפי' חסד חושכ עלינו להשיגנו כפי ח"ל אללנו אפי' ערוך אליך כלומר אינם נערכים אללך וסכונס שאין יכלתנו להשיג ע"ה ע"ה כהמקן ויכלתך כמו שמבאר אמרו אללנו שך כהנאפוס סגס אפי' ידיונו להשיג חק קטן גרע שזכ עיקר אלפיס או כרוא מלכות: מהכמות ויכלתו: כי ימלא גבורות ה' לפי שמתחזקו חלשותו שאין מנואר קטן כל שאין לספר אפילו חלק קטן לזה כיטוא אז סכיס שמליחות מורה על מאמתת זיל כו מי יוכל לנלל גבורות ה' מי שיכול להשפיע כל הסלתו הכי סכמו שאי' אפי' להשיג ע"ה כפי סלכותו כן אפי' לנלל גם כקלום: ויברכו שם כבודך כו' לפי שמתקטטין הקודמים אינו מנואר רק שאין ככה בני אדם שוכני כפי חומר לבגיד מלחנו וזילי

שער היחוד

דצבורא דנחית קסיה דרבי חנינא אמר האל הגדול הנבור והגורא העוז החזק והאמיץ אמר ליה סיימתניהו לבלהו שבחי דמרך ומה האל הגדול הנבור והגורא אי לאו דמשה אמרינהו ואמרו אנשי כנסת הגדולה ותקנינהו בתפלה לא הוה אמרינן להו ואת שבחתייה כולי האי משל למלך שהיה לו אלף אלפים דיגרי והווי מקלסים אותו בשל כסף והלא נביא הוא לו ואמרי (מלכים סה) לך דומיה תהלה אלהים בציון ואמרו קדמונינו ז"ל סמו דכולא משתוקא משל למרנינתא דלית בה מימי כל ימיה דאת משבח לה את מנגה לה על כן אתה צריך להמריה נפשך עד שתרע את בוראך את תעלה מצד סימני מעשיו ולא מצד עצם כבודו כי הוא קרוב מכל קרוב מצד פעולותיו ורחוק מכל רחוק מצד דמות עצם כבודו והמסלו כי לא נוכל למצאו במחשבתנו מן הצד הזה אשר הקרמנו וכשתניע להוציאו ממחשבותיך והרנשותיך מפני שאיננו נמצא ומצאת אותו מצד סימני פעולותיו כאילו אינו נפרד ממך זאת היא תכלית ידיעתו אשר הזויר הנביא עליה באמרו (זכריה ד) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים ונ' ואמר אחד מן החכמים היודע את הבורא דעת יתירה הוא נבהל בענינו יותר ואמר אחד החכם שבבני אדם כדעת הבורא הוא יותר סבל באמתת עצם כבודו ומי שאינו יודע אותו הוא סבור שיועד עצם כבודו :

ונשאל קצת החכמים על הבורא מהו ואמר אלוה אחד א"ל השואל ואיך הוא א"ל מלך

מרפא לנפש

הוי א' ש' אלונו כלומר בעיניו הוא הכל נעלמות גדולות ורכות אכל אין שרין אלוך כי לפי גולך ונרדך אינם כלום כמיש כסף שער הכניסה ע"כ ולכן אם אגיד ודברתי עמו מספר כי אין מספר לנעלותיו : משל למלך והכן נמי כי ל"ט מחיה וז"ל לא אמר ר"ח משל לנלך שיהי לו אלף אלפים דיגרי ומקלסין אותו במלח דיגרי שסיס מורה זכ המשל שאימותו וספרך וסר שלימות מאלו השלימות אשר יחמד לו רק הם משיגים ואין העינין כן כמו שגיארנו אכל חכמה זו המשל הוא אמרו דיגרי והב מקלסין אותו בכל כסף להודיע שאלו אשר הם אלונו שלימות אין אלונו יתברך משיגים דבר אלונו כמרון נחוקו כמו שגבחנו ואמר כס משל ואלה נגיא הוא לו עכ"ל : סימני לשון ערך והמים כלומר אין לו ערך : כי לא נוכל למצאו במחשבתנו מן הצד הזה כאשר הקרמנו כנ"ל לגרס כאשר הקרמנו לשל שאין נכרח יתברך דמות ודמיון או פי כי לא נוכל כן מן הצד הזה אשר הקרמנו לשל מד דמות עלם כבודו ואלו כדגשח כשטיי וזה נמנע כמו שפירשנו : מפני שאיננו נמצא ר"ל על דרך ז' אינו נמצא דימותו ובחוקים כי כל פס שנמצא נכדשח ובחוקים אין זו כורא עולם כי כורא עולם אין ספק שלא יושב בחוקים כמו שיתברך באורן ואינו נמצא ר"ל מן צד סימני פעולותיו ומעשיו ואלו היא תכלית ידיעתו : כמיש' וידעת היום ונ' מלאחי שכתבו וידעת היום ר"ל מנגלל סיום מוכל ליעד כי כי הוא וגוי כמיש' לשל כמי' ר' ע"כ :

ונשאל קצת החכמים כי היא שאלה שישו יודע לשאלו על הכורא ויתברך מלאחי כמיש' לשל נספר ד' שעל כבורא ויתברך אין אדם רשאי לשאלו עליו אלא גלם הוא נלמד כפי עיש וזו כשואל שלא יתברך כמו ששאלין ודושיין כלל

שוב הלבנון

דמה שצרי מעלה הם ויודעים ומכילים אותו כלאו לו לזו כיוא זכ הכבוד אומר ומרומם על כל כדכח ותהילת שמלת כל מורה על כל הכהלות שיש במעלות כפי כל כדראוי מעלה ומעט ויח' ועלה ומרומם ושכב עוד ביוצר בורא : ומקלסין אותו בשל כסף כפי הכתוב והוא שאלו קולג דבריו וכל המשיגים ז"ל נבחרו וביאר כוונתו במורה ומתמים דבריו על שלא יסתי כונה רבי מייחא כהנא לו לריווח על שאין יכלתו לכדי בשחרתו רק מעט מעט שאיכ סיה אומר שלם למלך שיש לו אלף אלפי אלפים דיגרי זכ ומקלסין אותו בזה המשל או בחקושים איננס כדכורו כסף כורס שאין סהלנו אותו שמיס כההלל כמיש'י אשר לו כלל ועיקר כפי שאין כהכפ מתיין כוכב כלל ועיקר כוונתו על פתיחותו סהלנו כדכורו וכל לנד כדכור כמות רכיים : סמו דכולא משרוקא סעיך שכלל רוממות גלותו ית' היא כשתיקף והמלה סהלנו ונמלה סהלנו כחתימה חזיל על לשון עיקר כדבר וכן ארבע דברי יוסתן בן וכלי שחבר כל סמא דמלתא סיפוק מבכח : דלית בה סימני כס אלונו כפרסא דלית לה ושיס רש' ז"ל שאין לו ערך דמיס ולמי פירושו עיי' סוה כסוב דמיס וכן נראה מבחש מקומות בחתמים ז"ל במדרש כ"ס אמנס לפי גרסותו דלית כס עומי ערס שמלה סימיו הוא' ז' פנס ומסרין : מצד דמות עצם כבודו והמשלנו בלדמות עלם כבודו ומלמתינו : ושהגניע להוציאו כו' כשגיע לבינה זו חתם נרד' להוציאו מתחשבותיך ומחשבותיך מפי שכתחם אינו ית' נמצא כלל במחשבתם ונכדשח דחל מפי שאיננו נמצא : כאלו אינו נפרד מכל שברי מעשיו ית' הם סמוסיס אלוך ונמצאים גם בן ונקרנך : רוא נבהל בעיני יותר עיני ידיעתו יותר נוק ומנוכל מפי שאינו יודע עקר מוכספ מוכספ סכמות קניני על סכמות סודי' : החכם שבבני אדם כלפי פי שאלו הם כהנא ז' היא חכמה שהא מוכי סכמותו כענס כבודו אמנס מי שכתחם אינו יודע הוא סכל וסבור שיועד : ונשאל כו' מלמס

החלק הקטן שנקמטים מחלקי נחשו : משל למלך ח"ל הערה פ' ג"ס מח"ל לא אמר משל למלך שהיו לו אלף אלפים דיגרי זכ ומקלסין אותו במלח דיגרי זכ עיה מורה זכ המשל על שלמותו ית' יוסר שלימות מאלו השלימות אשר יחמד לו רק הם משיגים : ולכן סעינין כן כמו שפירשנו בסופ' : אכל חכמה זה המשל הוא אמרו דיגרי זכ ומקלסים אותו בשל כסף להודיע שאלו אשר הם אלונו שלימות אין אלונו יתברך משיגים דבר אלונו כמרון נחוקו כמו שגיארנו ואמר בזה המשל ואלה נגיא הוא לו עכ"ל : כי לא נוכל למצאו אשר הקרמנו ר"ל מד עלם כבודו : כאלו אינו נפרד ממך שהידיעה מד הסכל היא יותר כדוכה וקוורה כמש' יותר מן הידיעה אשר מד ההרגשות . כמדע המקריס : היודע את הבורא דעת יתירה כלמד שכל עוד שיועד יותר הוא נכהל על עמו ויודע מימעט כעגמו בו כנסס כבודו : החכם שבבני אדם ברעת הבורא ר"ל בשלימות הגשמות ותחלי המדות : ומי שאינו יודע אותו הוא סבור שיועד . שהכמו

שער היתוך

נדול א"ל ואנה הוא א"ל בצפיה א"ל השואל לא שאלתיך על זה א"ל שאלתי במלות האלה שמורות על המדות הראיות לנברא ולא על בורא. אך המדות שצריך להבין סבוראנו יתעלה מה שאמרת לך מפני שא"א לנו זולת זה. ונאמר על קצת מן החכמים שהיה אומר בתפלתו אלהי אנה אמצאך אך אנה לא אמצאך נסתרת ולא תראה ההכל ממך מלא. דומה למה שאמר יתברך (ישיש נ) את השמים ואת הארץ אני מלא נאם ה'. ותכלית דעתך אותו שתודה ותאמין שאתה בתכלית ההכלות באמת עצם כבודו. וכשתדמה לו צורה במחשבתך או המשל ברעיוןך השתדל לחקור על ענינו או תתברר לך מציאותו ותדחה סמחשבתך דמותו עד שלא תמצאוה אלא בדרך הראיות בלבד. והדמיון בזה על דרך הקירוב מצאנו אמתת הנפש מבלי שנשיג ממנה צורה ולא דמות ולא מראה ולא ריח אע"פ שפעולותיה נראות ומעשיה ניכרים בנו. וכן השכל שפעולותיו וסימניו נכרים ונראים לא נשיג ממנו דמות ולא צורה ולא נמשילו ברעיונו כל שכן יוצר הכל אשר אין כמוהו ית'. ואמר הפילוסוף אם הדברים ינעים בענין הנפש ק"ץ בענין הבורא יתעלה. וכיון שהגענו עד הגה מדברינו אין צורך לבאר הענין הזה יותר

טרפא לנפש

הקצרות מהו ואך הוא ולכן הוא כוונתו כחלל הכוונת לו כפי שאלוהי נהג לו כמלואו לשלול כוונתו: אמר לו בצפיה ר"ל נכסתר כסתר הוא מנחל שכל אף שלישי ערף נחמה: אמר לו שאלתי במלות כי לנברא משי שמות ואישים ולפי כ"ל משי מחמרים והם כלם מקיים כמ"ס לפי ר"ל וכוונתו ית' בודאי שלא ישיטו מקיים בעלם כבודו כוונתו: אך המדות עו' הוא כוח משובח ההכס אלו להלמד שאלו מודע שאלמד אלוהי אלוהי ואלו נדול וקשור שכן נכסר ובכאלו אין רצון להלמד עליו ג"כ כחוקר דק ש"ל האמר לנפש וזוה שאלמנו אלם מדברים עליו: או המשל ברעיוןך או שנה משווק להשכל לנפש דבר: שיהודל לחקור על ענינו ר"ל כשיעוב כשהשכלך להכשילו כי מלאם הדשיונים ממחשבתך ע"י שתתדל לחקור על פטם ר"ל ענין כפי שאלו לו שום דמות או צורה עד שתדבר לך שלא דע ממנו רק מציאותו לא מהותו וכו"ל: והדמיון בזה כי מצאנו אמתת הנפש ב' שגרי דבר דמות ותגורל שיש בכל אדם נפש כמתחלה להכלול ולשמות ולכל האלוהי ולא יוכלו לנשיג מה הוא: וכן השכל שבו אלו משיגים ומבינים כל דבר ולא נבין מהותו וכבר כבדתי שגרי לנפש כי אין מהצנין מלכותם לדעתה על דבריו ושמה ונעמיים רוחן לנפשו והבינו שם פטמים למן אכל נשאו ונשלו שם שגבתי זו אם שפדתי לא רחם אדם ולא השיג מהותו כי כביכול ראו לחסות והנפשים לנפשו ית' שם פטם והצנין כ"ל ע"ל וכן שם עיני אדם רוחן שפולטת ונדולה נכדושים שם כולם נבונים אל בנרות ית' שאלו דבר שפולטת שאלו בו כח סמ"ס יתברך שגרי אלו וקיים עד שם קן כמ"ס ורחם מהיה אם כלם ודברנים שיקיין כמו שהלריך כזה נכסר שגרי קדושה ע"ס: וכיון שהגענו עד הגה מדברינו אין צורך לבאר הענין הזה יותר כי ודעו כי כבר כבדתי כמה פטמים שכליות והפוסקים הדומים לאלה ומנחל ליה חשיקומו וסלריך כזה סגור הישר דענו כלל נכסר שישים אלוהי פטמים ע"ס אלוהי נלי מקיזום ולפוסקים ע"ס.

שוב הלבנות

הוא ע"ד הגשמה או חנינה דמות: אמר לו בצפיה הכסה בשכל. למשן נפיה הליכות ביהם (משלי לא) כלומר שאלים מנחל במקום. ורק מלך השכל את ידעיש מציאותו שהוא כמ"ס מנחל: לא שאלתיך הו כלומר על המציאות שהוא בשכל. אבל שאלתי אנה הוא מן לשכל ויהי מקום כבודו: שמורות על המדות הראיות לנברא שהוא הליכות והמאות והמקום. וחש"פ שצנפין המאות והליכות המרות לע לפרש שהוא אחד ויהא מלך גדול כפי אשר יבא הדין להודיע מציאותו בפי הכללי מבינים והכסלים עכ"ל על ההקום אין לנו דבר ענין שפגרתו כפי הכללי מבינים ולכן הכנתי שהוא נפשיה שהמשכיל יודע שזה דבר שאל"ה שיקף אותו השכל ודי' לו שפגיש שהוא מנחל: אנה אמצאך כלומר שאלך נחמם במקום כלל: אך אנה לא אמצאך שמהל הרוחניות והיות כל הישנים והכבדלים הנחבלי' על שאלך דבר ריק ממש: והשגדל

פת לחם

מלאם מכה כלומר אחד מקמת סתמים: לא שאלתיך על זה שגרי שאלוהי כינה על סמות ואישים ויודע מקום וכוהו לא הכיז לו שם כלום: הראיות לנברא ב' שאלו זו ית' לא מהות ולא ליכות ולא יחד מקום: אך המדות כי כלומר מה שגבתי ככפוסים כאלו הם מבינים אותם נעמיים אלם הוא משי ש"ל האמר לנו כי ככל האמור למעלה: שחורה ורואינן שגבתי כזה לגיו ית' ותאמין לכבדן שכן הוא כלפם אלם כפי שגבתי נכר ודע שהוא מודע לו כשכחו כיווין לכו מאמין בה: אך המשל ב' הסיף נפ"ח ערפי: או תתברר לך מציאותו הנכבד לך שפולטותיו שיה נעלמה ומשוללה דמיון: אלא בדרך הראיות בלבד סם פעולותיו שם לנפשו על של מציאותו: על דרך הקירוב כלומר מלך על ש ש שאלתי דמיון שזה שאלתי ית' בו קלם קירוב דעתם דמיון שם מלאנו נכאלנו ותמח עמלה כעמל מניני שגבתי כי: שפעולותיה נראות ונעמייה כי על עניני האדם נעלמותו נעמיים לנו ממה אחר פעולותיה נראות ועל מציאותיה נעמיים ממה נעמיים כבדתי כנוף שם סמוכניו ג"כ אחר ונעמיים נכיים ענו: אם הדברים ינעים בענין הבורא כל מה שמתקור ודבר כה נענו לרוך ולא נענו לפתיות סתם כמו כל הדברים ינעים

לחקור על ענינו כלומר הנפשות המלמדות שהבורא על דרך הקירוב שאלו ערך ואין דומה אליו וכו"ל ההכל לנשיג דרך הרוחניות: לא מראה ולא ריח אלו וכן לא נשיג ממנה שום חפשים מקום שחש"פ הוא מלאה כל האנף אין לה שום מקום גשמי. ומה שאלו חומרים שמשכן שכלם בלבד או בנחם אין זה רק על שהיהלם השפעתה. ה"ל ודאי שפיהם שוכנת שם במקום כי הבל כולו ע"י האדם ריק ע"י ממשע דבר ע"י האדם: וכן הענין: אם הדברים ינעים וכו' למשן ע"ף ויגע כלומר שאלו את יבילים לעמוד על ענין ההשג: לרהות

שער היתד

ספני שאנו חייבין לרהות ולירא ולהודר סמנו כמו שאמר קצת החכמים כמופלא סמך אל תדרוש ובמכוסה סמך אל תחקור במה שהורשת התבונן ואין לך עסק בנסתרות ואמרו רז"ל כל מי שלא חס על כבוד קונו ראוי לו כאלו לא בא לעולם ואמרו בהיסופר לו כי אדבר אם אמר איש כי יבולע (איזכ לו) אם בא אדם לספר נבורתו של מקום מתבלע מן העולם ואמר הכתוב (פ"א ו) ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון ה' ואמר (מש"י כה) כבוד אלהים הסתר דבר רצה לומר להסתיר סודו מבני אדם שאינם חכמים ואמר (תפלים כה) סוד ה' ליראיו: וממה שצריך שתדע ויתבאר אצלך מענין החושים הנשמיים אשר זכרנו והחושים הנפשיים אשר הם הזכרון והמהשבה והרעיון והזמם וההכרה שכולם מניעים עד ענין אחד והוא השכל הנותן להם כח להשגת הענינים ולכל חוש מהם ענין מיוחד להשגת מוחשו לא יושג בזולתו. במראים והצורות אשר לא נשיגם כי אם בחוש הראות בלבד ובהקולות והנגונים אשר לא נשיגם כי אם בחוש השמע בלבד וכן הריח ומיני המורחים בחוש האף וכן מיני הממטעים בחוש הטעם בלבד והחום והקור והרבה מעניני האיכות בחוש המשוש. ולכל חוש מהם כח להשגת מוחשו עד נכול

מרפא לנפש

וכמו סמנו'ם בכלמות ענודם כוכבים פ"ב ח"ל מזה שלא לנור אחר הכרוזי כלב ח"ל עיקר כוונתו כו' אלא כל מחשבה שהוא גורם לו לאדם לעבור עיקר מחשבה סכורה מוחרינו חנו בלא להטעות על לבנו ולא נחיה דעתנו לך ונחשך ונמשך אחר כרכונו הלב ממש שדעתו של אדם קצרה ולא כל דעותו יבולע ויכולים להשיג האמת על כוירו ולא ימשך כל אדם לחוש המחושות לבנו ומלא מחשבוני אלא פעולה לפי קולר דעתו כיצד פעמים יתורר אחר נבונה כוכבים ופעמים יתשבו כיתור נבונה עמא הוא עמא ח'יני. אם נמשל מן המעט מכ נשים מכ לחפור. ופעמים כנבואה עמא הוא עמא ח'יני. ופעמים כיתור עמא ח'יני מן הכספים עמא ח'יני. ופעמים כקבלה שהוא תורם שבעל פה עמא הוא עמא ח'יני וזאת יודע ספרות שידון בכן עד שידע האמת על כוירו ומלא יוצא לידו חסירותיו. על ענין זה חסירים תורה ונאמר על ולא ספורו אחרים כך אמרו וחזרי עיניכם אחר אדם וזאת כלומר לא ימשך כל אחד מהם אחר דעתו הקצרה וידמה שהמחשבה האמתית כך אמרו מחשבת אחריו לנבנם וזאת חסירותו ואחריו עיניכם וזאת. ולא זה אע"פ שהוא גורם לאדם לעמוד מן הכספים ח'יני מן פלגות מפי שהוא לאו שאין בו משגש ואין לוקין מלו ע"ל רבנו משה בן מימון ז"ל: וממה שצריך שתדע ב"י אשר זכרנו ר"ל מחשבותיו הנשמיים והנכספיים שבה כוכבין כ' ונחבר אלן את אשר זכרנו שאין להשיג אחר ע"פ מלך סימון משפוח כנבואתם כמו שמבאר וכו' של חוש בין כנשפוח וזוין כנשפוח יש לכל אחד מה מיוחד ולא ישנו את ספקים כי כל אחד משני מהם שניתן לו כנשפוח להשיג וזה שאין כנשפוח להשיג ע"פ שם יעמוד ולא יוכל לעמוד בנבולו ותפקידו: והזמם ענין עמא ח'יני: ר"ל:

פת לחם

דקלחת: שאנו חייבים לרדות לשון חרדס כמו אל פחדו ולא מרסו (יתעיי מד) ואמר שלם לשונות לרבות ולירא והוכסר עד ג' מילות משפוח לרין נאמרזו כנבואתו וכו' ומבטוח וכו' ואין לך עסק בנסתרות ובהם נאמר על שלם עוקרים שם מציאותו וי' וקדמותו ויחודו שכלל אלם אין לו רשות להפסוק וז' לשונות אליו ממלאים כנבואתים רבה כנשיחה כנבואת ח"ל והוכסר אללו אמון מוגלל ד"ל אמון מוכסר דבר אחד אמון מוגלל וכו' סדנרים כתיור דכרוי כנשפוחים קדמותם וחזרותם: ואמרו בהיסופר לו כי אדבר בו' כנשפוח סיפור לו כי אמרו חכמים כנשפוח סוף שפסוק אל אמר אלם כי יבולע אלם כל אדם למסר כו': כי ראו בארון ח' שנסתבלו בו בלב גס בלא אימה כנבואתם לו כן פירש רש"י כנבואתם כנשיחות כי הוא מורס על לראים גסם כנבועד כנבועד כמו מה ייטשו יאלו כי: הסתר דבר ר"ל להסתיר סודו וכו' עמלם הסתר יאלו מן מקור כמו זכור ונאמר: סוד ה' ליראיו לפי שפסוק כנבואתו אין מנואר ממי יהיה הסתבר לוס ספ"א ספוק זה שהוא מנואר שהסתר הוא ממכנולי יאלו ונשפ"ב הקדים ספוק כבוד אלמים אף שהוא כנבואתו חס הוא חסותם לפי שפסוק זה הכינוי עליו ימי שהוא ח'יני פונס גלות סודו כי אם ליראיו כי וזמלם לא עמוד כבוד כי אמנם הם שכל לומר שפסוקים אחר עמדם כבוד ויכולים גלותם חס גלותם לכן הקדים ספוק כבוד אלמים הסתר דבר שהוא מורס על הסתר בו אדם זה ומס והסס הכינוי כנבואתם חס זה על זה ומס שפסוק זה גלה זה: והרעיון הכינתה צערי מחשבותיו והסתירות וקרא רעיון מלשון ריש חכר: והזמם סכונס על סכנה מתחבט לפסוק דברי מה חס כל כמאס ובהם לעשות לחיו ומס חוסם כנשפוח

טוב הלבנות

לירדת ולירא לריאה ענין פחד ורעדתה כמו אל פחדו ולא לירא (יתעיי מד): כמו שאמר קצת החכמים כ"ל. והוא בן סירח: כי שלא חס על כבוד קונו עמוק עמלם להנין בו יתבדך מה שאין עינלמו להנין: לספר בבורתו להוסף על פתרים ותכנים לפי שללו האטט"ה הפחות והחלוט. או לשלול סתמרים כנפי ההטון: ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון ה' כי הכסו להסקרב אל הארון ובקשו לראות ולדעת ענין קדמותו ומותו: להסתיר סודו הוא עליטת האחרים והמקרים כנפי ההטון. כי מפני הליפות שלם והסדר למדוס לא יתאר אללם שום דבר שכולל להאמן בו: והרעיון רעיון הוא גם כן ג' מהשגה כמו רעיון דוח (קבלת ח'): והזמם הדמיון. והוא כח המזייל כנשפוח מוחשי הגשמיים אשר השיג אותו האדם בתחושו הממסי. אף אחר שבעל פה ממנו מיייל חוסם המתמה על הסוכות כנשפוח כפי אשר רשע ותשמו לחוס אל הכפי חוסם כיתה או כנשפוח או כנשיחות: עדי גבוה ידוע כלומר לכל אחד למחשבי הגשמיים יש נבול ידוע עד כמה יהיה עדין מורגס. והוא לפי ערך גודל וצוק המוגש ולפי מחלקו מן מחוש

החשה נגד סי' מוחשי כנשמיים: במראים והצורות כיוון ככלן במלת זורע על סתור: ובתקולות והנגונים מלם גוון כמא על כרכנה קולות סכונים וערכם זה לוס וכו' הקולות פתח הוא סריו כנשפוח וסרכנת מיני ריחות קרח גסם מיט מורחים והוא משקה רוקח כנאמר בתורה: והריבה האיות

שער היחוד

ידוע מניע אצלו ואחר יעמוד בתכלית הנכול ההוא כראות שהוא משיג הדבר הנראה מקרוב וכל אשר ירחק ממנו תחלש השגתו אותו עד שתעמוד ולא ישיגוהו וכן חוש השמע וכן שאר החושים ואי אפשר להשיג מוחש מכלעדי חושו המוכן לו. וסי שיטרה להשיגוהו בזולתו לא יגיע אל חפצו כמו מי שיטרה להשיג הנגון בחוש ראותו והמראים בחוש שמעו והמעמים בחוש מישוש. לא יוכל למצאם ולהשיגם ואם הם נמצאים. מפני שמבקשם בכלעדי האברים אשר בהם יושגו. וכן נאמר בחושים הנפשיים אשר זכרנו שיש לכל חוש מהם כח מיוחד להשיג מוחש מיוחד לא יושג בזולתו והנכול אשר יגיע החוש אליו יעמוד אצלו כמו שזכרנו בחושים הנשמיים. וכן נאמר בשכל שהוא משיג הרברים המושכלים בעצמו ובדרך הראיות מה שהוא קרוב אליו ישיגוהו באמתת עצמו ומה שהוא רחוק ונעלם ממנו ישיגוהו בדרך הראיות המורות עליו. וכיון שהבורא ית' נעלם מכל נעלם ורחוק מכל רחוק מצד עצם כבודו אצלו לא תשיג השכל זולתי ענין מציאותו בלבד. ואם ישתדל להשיג אמתת עצם כבודו או לרמותו תהיה מציאותו נעדרת ממנו אחר המצאו מפני שהשתדל בדבר שאיננו ביכולתו. כמו שספרנו מהעדר המוחש הנשמי כשמבקשים אותו בכלתי החוש המוכן לו. ועל כן אנהנו צריכין לבקש מציאות הבורא יתברך מצד סימני מעשיו בברואים ויהיו לנו לראיות עליו. וכשתתקיים לנו מציאותו מן הדרך הוה אנהנו צריכין שנעמוד ולא נבקש במחשבותינו לרמותו ולא ברעיונינו לשום לו תבנית ולהמשילו ולהשיג היות עצם כבודו. ואם נעשה כן ואנו חושבים להקריבו אל ביתנו אז תעדר ממנו מציאותו. כי כל המתדמה במחשבותינו

מרפא לנפש

ומי שיטריח ב' לא יוכל למצאם ולהשיגם ואם הם נמצאים ר"ל אע"פ שסם נמצאים נדוהו וכן נאמר בחושים הנפשיים אשר זכרנו ליעיל שסם הכרוך והמחשבה כו' שמדוקס גם כן כמו החושים הנשמיים לכל אחד כח מיוחד כלשר זכרנו שסם כן בחושים הנפשיים וכן לכל חוש נבול: ואם ישתדל להשיג כו' תהיה מציאותו נעדרת ממנו אחר המצאו אע"פ שסם נמצא נדוהו חבל בלשר שסם רואה לדמותו לאס דבר בעולם ונלוזר אומר שיש לו זוכה זלח או תמונה זו לא יוש מעטן סבורה כלום ועובד למי שאינו כראש עולם וכו' אטיקוזים לדברי הרמב"ם כי נדוהו אין זה אלהים מה שהוא גור ואמר עליו. וסעסם כחתי כפי סוקרוהו עלי כי כל מה שסעלס מובל על לבו מחדמינות אמונות וזירות סם גלי ספק נלקחים ונפסדים ככת דמותו מדבר סבורה גשמי שראה כדבר סוס וכו' הכל גשמיות ואין ספק שסבורה יתברך מרוחק מכל זס מלמר שסוה נראה אה כל וליך ייכס סבורה סוס לסנכרל מלחו יתנכך שמו לעד:

שוב הלבנון

החוש: ואם הם נמצאים אע"פ שאפשר להשיגם בענין אחר וסינו בחוש השיך לו: לא יושג בזולתו ד"מ הזכרון לא ישיג כח המחשבה והעיון וכן הדמיון לא ישיג העיון והזכרון: מה שהוא קרוב אליו סי' שהוא אפשר להשיגו בלחמ מה' החושים הנפשיים או מחושים הנפשיים כמו הזכרון והדמיון והמחשבה שהיא מושכל לראשון: בדרך הראיות המורות עליו ר"ל שהשכל יבינה לו לראש ע"פ חושים הנפשיים ויך ממושכל למשכל עד גבול ידוע שאפשר שייספיק לו החושים האלו והקדמות להקחות מסעם המלאות המושגים לחושים: וירדוק מכל רחוק מצד עצם כבודו לפי שאין לחושים הנפשיים חף הנפשיים שוס מנזול ודרך צבנן הראיות עליו: תרודה מציאותו נעדרת ממנו כלומר יתשוב ח"ו שאינו כלום: במי

פת תלמי

האיכות כמו לתום יוכב חלק ובעיני: מגיע אצלו ואחר יעמוד כסגירוהו אל כנכול יעמוד אהי כן ולא ישיג יוסר: כראות כמו חוש כראות: עד שתעמוד ולא ישיגוהו כראות פעמוד ולא תשיגוהו עוד: ואם הם נמצאים חף שכלמת יתנם נמלאות אע"פ יעדרו מהשגתו: מופני שמבקשם נרקיטן כלל אהי חר השיך: בעצמו ובדרך הראיות ומשפס וסולן מה שזוה קרוב אליו וכו': ומה שהוא רחוק ונעלם על הדברים המושגים נמוסס אחר התקיים חר רחוק למי שצריך לספוט וראיות ועל גלוית סמכות כמו החושים סרוחמים וגם האדם חרם וסעלס: תהיה מציאותו נעדרת ממנו כמו שמבאר לקמן כי כל המדמה סוה ענין זולתו יס': אחר המצאו אהי ספסס ככר מלאותו יס' ידועה לו נעדר ממנו ספס שמתחלה ספס מלאותו יס' נדעתו משוללת מכל דמיון ואור ויהי סודיעה כאלהיות בחוק האדם ויכס או זורק לומר עליו שסוה ידוע מלאותו אמנם מהס אחרת נמלית מלאותו דעסוהו כליס דעוס איכ סוה ענין זולתו יס' וסס לו נפטי שסעסדל

שספרנו מהעדר המוחש הנשמי וכו' כאן יליך שני הענינים ציד. והוא שרואה להשיג המוחש בכלתי החוש המוכן לו. וגם שחנבק להשיג המוחש אחר שכלה נבול כי נהשגת עמס כבודו שני אלו הדברים מלאמים זו שרואה להשיג אחר כלוה גבול ותכלית שכל האדם. וגם שעיון שכל הנכבד אינו מענין השגה זו שזעלס להשיג השמע בחוש כראות שיש מקום להשיג בחוש ומל"ס כאן אין שום דרך להשגה זו ויוסר עמו יוסר רחוק סרבה מהחפן להשיג השמע בחוש כראות: אנהנו צריכים שנעמוד שמוסס מחשוב צעלס כבודו: ולא נבקש במחשבותינו לרמותו לערוך לו ערך עס כדלווי: ולא ברעיונינו לשום לו תבנית לעשר זו אחד מגבולי הגשמיים כמו אורך ורוחב ונבנה ושמוק או למלך אורו כחלל הגשמיים

היא ענין וזלתו ואמר הכתוב (משלי כו) דבש מצאת אכול דרך פן תשבוענו והקאותו : וראיתי לקרב לך הענין הזה בשני דמונים קרובים האחד מהם יורד כי כל חוש משני מחשו ואחר יעמוד ויתחיל חוש אחר סמוך לו ואחר יעמוד גם הוא וכן שאר החושים. וכשיעמודו יתחיל השכל להשיג מה שיש בכחו להשיג. וכל זה בענין אחד בעצמו והוא שתהווה באבן מושלכת מרחוק עשתה צליל והכתה אדם אחד השיג בחוש ראותו מראה האבן והמותה והשיג בחוש שמעו צליל אבן והשיג בחוש מישושו קריירותה וקשויה ואחר עמדו החושים הנשמעים ולא השיג מענין האבן יותר מזה ואחר כך השיג השכל כי יש לאבן משלוך השליכה מפני שהתברר כי האבן לא נדה מסקומה סאליה. כי מה שדרכו שיושג בחושים הנשמעים ימנע מהשכל להשיגו בכלעדיהם כ"ש שימנע מהחושים הנשמעים מה שדרכו שיושג בשכל בלבד. וכיון שנמנע משכלנו להשיג היות עצם כבוד הכורא יתברך אך יהיה לנו רשות להמשילו או להנבילו ולדמותו לשום דבר ממשני חושינו הנשמעים וזה דבר נמנע. והדמיון השני יורד כי העינים והזוחנים כאשר נעמד על כורו מציאותם אין מן הזריות לדקדק בהם ולהקרו על גופם כי זה מפסיד את שכלנו. וזה כמי שמתרחק להשיג הטמש מצד אורה וניצוצה וחירתה ורחק האופל מסנה יעמוד על מציאותה. ונהנה מסנה ומשתמש לאורה ומנע אל הענין המבוקש מסנה. ומי שימרח למצאה מצד ענולה וכוון בעיניו להביט אל עין השמש תכווניה עיניו ויעדר אורם ולא יהנה מהשמש. וכן יקרנו כשנשיג מציאות הכורא יתעלה מצד אותיותיו וחכמתו בהם ויכלתו בכל בראיו נשכל ובין עיניו אז יאור שכלנו בידיעתו ונשיג כל מה שיש בכח שכלנו להשיגו כמ"ש (ישעיה מח) אני ה' אלהיך מלמדך להועיל מדריךך בדרך תלך. ואם נמריח שכלנו להשיג ענין עצם כבודו ולדמותו

מרפא לנפש

הראיתי לקרב לך הענין בה עשה צליל להי סמוך כוח לשון פשעם קול מלי צליל לשם פשעים או נלללי טעם : השיג בחוש ראותו ר"ל אופן הולדס שפוסק מאבן כוח כפינו כו' : כי לאבן מסליך השליכה ר"ל שפי' האבן כוח שסכס אופן כוח ע"י חלם אחד שוקק ע"יו כאבן כי נודויה לא מוכל האבן לוח מתקומם : כי מה שדרכו שיושיג. כל נותן טעם לשם לא השיג שכלל מתחלם ועד סוף ואחר כי נמנע מהשכל להשיג דבר נחשים כמו ללולו ופחמה ללו לא רחב חלם האבן לא טעם האופן ולא לו להשיג כהכוח לא עד שכלל חלם כוח שום אבן נחשים קול או כנרס או לא זמן ויולא כוח ופתחה דון קו' חלם שכלל לא יוכל להשיג חלם שדרכו להשיג נחשים נשמעים כל שזמנע להשיג נחשים נשמעים חלם שדרכו להשיג

פה לחם

שפסיד כל' : דבש מצאת אכול דרך כפי שגס חכ סחור מחוק ועבר יש נבול לסתפוח חלדס מחמו ואם יעבור כנבול סחור יסוד גם ססתוק טיחא מוטיל לו : פן תשבוענו והקאותו חלם טפנע ממנו תקוף ככל : ואחר יעמוד אחר כי ינעמוד ולא ישיג חכר מה שליט טיך לחמו : שחרשוש באבן כו' פתחוט וטריי נבול חללו רחב חלם אבן מתולכת כו' : עשתה צליל כפיריטתה שפחה קול כנרס ע"י רשידה כחלור וגלשון גלחנא קלחנא : מראה האבן והמותה ומחיס ומלחיס : קריירותה וקשויה שפי' קרס וקסס שפסידו סוף קרס נכנע כול כל יסוד פספר : כי לאבן מסליך השליכה שפס אבן נמשין פכשליך חרס : כי כוח שדרכו שיושיג כו' כלומר קל וחומר כדרכים ומס שכלל שחור גדול כפמלס מחחשים כנחמיס חמיס' מה שיהיה כנחמיס כנחמיס ח"ח' לפסלל להשיגו כפי שמה שיושג נבול אי אפשר להחמיס להשיג מה שמיוחד להשגת שכלל : והדמיון השני יורד בה כפפסד סנין כדמיון כדחלשון לשון כוח שדחלשון כוח כפמוע לסתחיל כהפסד סכורא מצד שטיט כוח נמנע כחוק שכלנו וכן נמנע חלשון מעד שכלל חלשון חלשון וזה יקח ג"כ כפסדחלות כפנא כדחחיס כמו שחמרו חילין על זמנא כפסל' ומפנע גם חמרו מעט כפמוק אחד סחיס כו' : חורס ויטעס כירחחס כחלם חורס כו' על סחור כפופס מנחס כנחמיס וכמלס טיטס כוון על כמלס נישט' חמס וכמלס חירחס כוון על שפס כפיריט קודס פליח ק' כפספס על כפין וכפי' חלם מקומו שחף וזרח כוח חס : ורוחק האופל כמ"ש וטוב להניחם לרחות חלם כפספס : וכפי' אל נהנה כפסנא שסחור כוח מפנע פין חלדס גם כלי חרף כפספסות כמ"ש וטוב להניחם לרחות חלם כפספס : וכפי' אל הענין המבוקש מסנה ודחיס ססתפחות לאורס : למצאה מצד ענולה להשיג כמות רחוחה חורא כדכריחס : תכווניה עיניו כו' כהחלס כהכסא וחלחי יעדר חורס ח"י כהחלס כדריך כל מחלס שחלחס וככו וסכס' קסס כחסי כסכד : והכחמרו כהחמרו ח"י סכריס כחופסיו : כל מה שיש בבח שכלנו כו' להשיג מהחמתו ומדושו ועליו מכל כמלחיס :

טוב האבן

כנחמיס והחופס : הוא ענין וזלתו דבר אחר לא הוא יתברך. וממלא שטכד לחל חלס : דבש מצאת אכול דרך פן תשבוענו והקאותו והוא כמי ללמוד כהכסר חל ילמוד ויעיין סוף ונבול שפספר ע' שאל"כ מקיף חף חסר למד כי לא יסחר שום חמוס אלס : ואחר יעמוד אחר שפיס גבויל יכלה יסמוק כמו : צליל רכס וסחממח קול כחלור ודסיקשו כצוף חלדס. ללשון חלם שפירס (פוספס ז') : חדה דרבר נמנע שוכל להשיג זה כשכל. וח"כ מה שחמו מדיחיס הוא שקר : להשיג השמש מצד חרס לפתוח ע' חלשונס מחיירס כנינו : יעמוד על מציאותה ידע נודויה כי שמה נבולס : מצד ענולה כלומר מצד חורא גוסה : ולא יהנה מן השמש חל חלחור

שער היחוד

להמשילו במחשבותינו נפקד שכלנו והכרתנו ולא נשיג בהם שום דבר מן הירוע לנו כמו שיקרה עינינו בהביטנו אל עין השמש. וצריכים אנו להזהר בענין הזה ולכרו בחקרנו על ענין מציאות הבורא יתברך. וכן אנו צריכים שזוהר במדותיו אשר ספר בהם עצם כבודו ואשר ספרוהו בהם נביאו שלא לחשוב אותם כנראה מהמלות ומה שיורה עליהם פירושם הגשמי. אך צריך שנדע יריעה ברורה כי הם על דרך העברות ומליצות כפי כח הכרתנו ויכולת תבונתנו ושכלנו ספני דוחק צרכנו לדעתו ולרומוסו. והוא יתברך גדול ומרום מכל זה עד אין תכלית וכמו שאמר הכתוב (נחמ"ס) ומרום על כל ברכה ותהלה. ואמר אחד מן הפילוסופים מי שקצר שכלו להבין ענין הפשימות החזיק בשמות אשר דברו בהם הספרים הנתונים מאת הבורא ולא ידע כי המליצה בספרי התורות לא תהיה אלא כפי בית מי שניתנו להם לא כפי מה שמליצין בו על המדבר אליהם אך הם כמו השריקה לכהסה בעת שתות המים שמביאתה לשותות יותר סמה שהיה עושה הרבור הצח והנבון. וכאשר תעמוד על המעלה הזאת מן היחוד בשכלך ותבונתך, יחד נפשך לבורא יתעלה והשתדל להשיג מציאותו מצד חכמתו ונבורתו חזנותו ורחמנותו ורוב השגחתו על בראיו והתרצה אליו בעשות רצונו, או תהיה סמבכשי ה' ואז תשיג מסנו העזר והאומץ להבינו ולדעת אמתת ענינו כמו שאמר דוד ע"ה (מסל"ס כ"ג) סוד ה' ליראיו וכריתו להודיעם. ואני עתיד לבאר לך דמויות בשער השני מן הספר הזה כשתתנהג בהם ותלך בנתיביהם יקל עליך הדבר בעזרת האל יתעלה.

מרא לאנש

נבדל: כל זה מהסדר את שכלנו כמו נפקד שכלנו כמו יקוד גשון סוד כלומר תחא: ולא נשיג בהם שום דבר מן הירוע לנו וכו' כמו שפלא נפסדים שרוב פילוסופים סודו פילוסופים וכו' מידעם וכן ראית נדומו אופן כמות שכלבו אחר דעתם והקיימות או שילאו מדעתם או שילאו לתוכת רסם ר"ל. ולפני זה ידע שחברו כן וזמא סליו ונסעו ואחר ילא לפרסם רסם. וענין רסם לזיל דעת כפל מ' כחוצי: וצריכים אנו להזהר בענין הזה ר"ל לכושר ולכשפר שלא משול לנשי' שום דמות או לרס מ"ו: ולזכור בהקשר בו' ר"ל לזכור כחון מתקנה שאלו מקורין בשער כום על פניו מאלוה סבורה ימ' מחוייבים אלו ג"כ לכושר שלא לדמותו ולתא לו לרס נשיות מ"ו וכדי סמורם פל"ס מחי"ל וז"ל כמו שצריך שיפסגו כשאון וימנעו סעריים על פסקים ויתעלם אחר ולפין נרדף שיטעונו וזלמו כן נרדף שימנע לרס על דרך סקלסם שפסקם אלונו גוף ופין דמיון ניע וכן כדלולו על פסקם ביום דבר מן סעריים וסוים כסוף אש"כ שאלונו ורסם על עמקם של דברים ולידע סמסום מ"ו סד שיפיישכ דעתו פליו כמו שפין אהם מחוייב לסעמיד לו כמותם ששם אלוס נמאל רק יקבל סכל כדרך קלסם ולחרי' כעגלו יורם לסם סענין רלסון קלסון לפי סכלם כ"ס פ"ס כלוד: ענין הפשימות בו' ר"ל שאלונו יודע לספסיע סמלוס כנשמיס סמקטין סרואני וסדק מחומריהם כ"ס לשל וסמכ"כ סללנג ישתל לספסיע קליסום סמלוס ננשמיסם מכל כפניו בו' פ"ס. או פ"י שאלונו יודע ספס"י סמטו כחליות ספסיעות כלי עוס סלר ומדס בו' תחדיק בישכות בו' ר"ל סוף סמיקו ולוחו כסאון של סמסום כשי נשמיסון לא כפי מה סמלטיס בו על סמדרי אליהם ר"ל לא כפי מה סמליו לסמלין על ספ"י סמדרי סמקטין ספסום סמטו סמסמיות: כמו השריקה לבהמת א"כ שפין אז נלון על נ"י ארס ק"כ מלחר סמכסום מנין סמיקסם ועל ידי סמיקסם סוף סמסם יותר סמלס דבר אליס כלסון של נ"י ארס כן דברס מורס כלסון כני ארס ולא כלסון סרל"י לדבר כרוחיים וספס"י דעת סמכדי כש"ס ד"י ג': וכאשר תעמוד על הסעלה הזוא וכו' שחלמין נלמס סמכסל יסנדך רחוק מכל רחוק מרד ע"כ דמות כדורו וסוף קרוב מכל קרוב מרד פשוטיו כ"ל: יוד נפשך לבורא יתעלה ר"ל סמכך וסכך נשך לבורא יתברך לני. ולא סממקך דבר אחר עמו. ר"ל כלי עוס פויס: והתרצה אליו בעשות רצונו וסרל"ס ספסיס מרל"ס לפיו יי וסוף סמססס רל"ס ועלדור כלכך שלם ככל מלוחיו סלר לזו: ואז תהיה סמבכשי ה' וכדי סמבכשי ס"י ענינו כל: ואני עתיד לבאר בו' ר"ל כליס סוף סמקטיס כרוחיים וסמסמטיס סוף סמדי לנגד שני סלדס טודלי וכל

פת לחם

טוב הלבנת

אזי יסול ליהנות: נפקד שכלנו מחסר כמו לא נפקד ממנו אדם: עין השמש מרל"ס וזכר סמסום כמו עין סל"כ: ענין הפשימות הלפסיע סמולר סנשמי כן סמטת אחר דבר"י הנניח"ס: אלא כפי בית מי שנחננו לרם כלומר סלכינו כדורו יי' ומסויו כמחלמי סמסום משי קולר דעת סמקל"ס סמורס כסול וסכס יחוד: לא כפי מה שמליצין בו על סמדרי אליהם כלומר לא סממסין סכסום לזכר ענדך כטוד יתעלס סהא ענלס וענב ע"כ מלד מל"ס סמל"ס ס"כ דברס סמורס רק כלסון כני חל"ס כני עינל"ס לס להכין: שסביאותה לשרות יותר וכו' סממס גמ"ס חומל"ס וסעדור סנמ"ס ללסון סכיס סמיקס יוסר מדבר סל"ס: ורנוד"ס מלסון ומסויו סל סלר למון:

נפקד שכלנו והכרתנו נלכד ונחסר שכלנו כמו ויסקד מקום דוד: אשר ספר בהם ענש כדורו ואחר סמרוכו כסס נביחו ס"כ פל"כ מליוס סמסל כדור סמלומת כלסון מדרי כערו כמו רל"ו סמס"כ סל ח"י סוף וגי וס מליוס סמכניח"ס ספסיס פליו יי' כלסון נסטר: כדרך העברות ומליצות מה סמדרי כפי שאלו עמ"י ומקיי"ס כלחיות סל"ס דבר קרל"ס דרך סעריס כלומר שאלנו נחש דעת סלדס רק לזעס קל"ס קודס סמסנוונט ועובר מיד ויס סל"ס נלמרו רק כדי לכמל"כ לרס כפי כח סכיסס כלחיות ועל י"ז סיקרוב לנכר סל סמ"י ור"ל דרך סעריס ומליוס: להבין ענין הפשימות סוף סמ"י ומפוש מכל דמיון וסויו ופין: כפי בית מי שניתנו לרם סס פס"ס על נ"י יסל"כ: כמו השריקה שאלו קורל"ן פייסין ספ"י סקונל"ס לטור"כ סמקס סכססם לשיס יודר ממש ספ"ס אור"כ לסכס"ס סמ"ס כדור"כ ל"כ סמליוס כעמדות א"כ סמל"ס דעות סמון כני ארס אליו יי' יוד"כ מל"ו סיה מדבר כלחיות סל"כ סוף ס"כ סקונל"כ דעסס כלל וסוקי: וריגורו ורסמטור מלסון מל"ס וסויו: העזר והאומץ

שער היחוד

אך מפסידות היחוד בלב שלם הרבה מהם לשתף הבורא הוא על כמה פנים. מהם בהנחת הרבוי ומהם בעבודת הצורות ועבודת השמש והירח והמזלות. ומהם השתוף הנעלם והוא החונף בעניני הדת לבני אדם. והוא על כמה ענינים אני עתיד לבאר אותם בשער החמישי מן הספר הזה בעזרת השם. ומהם הנטיה אל תאות הגופות המנוגות כי הוא שתוף נעלם מפני שמתוף האדם עם עבודת אלהיו עבודת תאותו והכתוב אומר (ספס) לא יהיה כך אל זר ואסרו ח'ל' איזהו אל זר שיש בנופו של אדם הוי אומר זה יצה"ר. ושמה הכסיל הפתי כשיקרא הספר הזה ויעמוד על מה שזכרנו בשער הזה יאמר בלבו, היעלם ענין היחוד ממי שלמד דף אחד מן התורה עד שיעיר אותנו המחבר הזה עליו ויורנו אותו. אומר בתשובתו, כמו שצוה החכם (משלי מ) ענה כסיל כאולתו וגו' כי האומר זה הכרתו הלושה להבין כלל הענינים הנאמרים על מינים נחלקים וקבולם מתחלק כרב ובמעט ובחוק ובחלש. והדומה לזה תועלת אור השמש שכוללת כל בני האדם ומצאנו אותה מתחלקת לשלושה חלקים. האחד מהם למי שענינים מאירות ונצלות מכל הלי שהם נהנים מן השמש ומשתמשים לאורה ומגיעים לכל הנאתם ממנה. והחלק השני העורים אשר נעדר אור עיניהם לנמרי אין השמש מועילה אותם ולא מזקת אותם אבל תועלתם ממנה תהיה ע"י שליו. והחלק השלישי בני אדם שנחלשו עיניהם מהשתמש בהם כנגד השמש והשמש מזקת אותם אם לא יסתירום מאורה שאם יסתירו לרפא עיניהם ככחלים וברטיות ובתקון מאכלם עם שמירת עיניהם מהשתמש בהם לאור השמש. אפשר שיגיעו אל הבריאות ויהנו בשמש שהיתה מזקת אליהם. ואם יתעכבו לרפא עיניהם יגיעו אל כת העורים במהרה ויעדר מאור עינם לנמרי. ועל הדמיון הזה יתחלק ענין היחוד הנכתב בספר התורה לקהלת המדברים אחר שכלל אותם ככלול

מרפא לנפש

לעלות לכל המדרגות הכמות והאכסס אותו בכל לבנו וננסו ומאורו וזכו ויכל לקיים שזיוי כ' לנגדי המיד כמו שיתבאר כפי כוח נפשנו: אך מפסידות היחוד בלב שלם ר"ל בלאו דברים ויכל סלקם לנצח לנצח ויכל לקבלו כלאומים שאינו מיוחד כהאליים בלב שלם וכחלק לקמן במספר יחוד המעשה כי אין ענין מעשיו טובים שלא יביא לו טעם שיספיד אותו ומי שמעט על אותו טעמים המספידים את המעשים ויכל לדעת להסיר מהם וזו שלח ידע כי אם טוב נצח לא ימלט שלא יבא לידו ומכשול לרוב טעמים המפזרים את המעשים כ' ע"ש. ומזה פנין יודע שלך כחך כמחבר בסוף כל שער מה כי הדברים המספידים אותו ידע חושב כדי שלא יתעכב שום סוג וזיוף במעשיו אך יכיו לשמן זיה כחית למאור וגו': מהם לשתף הבורא שמשתף ד"ל אל כבורא: מהם בהנחת הרבוי הסומרים שיש ענין חלשים כמו ספרקיים: ומהם ע"מ וכי סלומיים למען שש"י הוא סכסכ כראשונה רק ששפחה או הירח והמזלות הם אלמנטים בנים וזין אלוהם ועושים עלמטאות דמותם סלמנטים טעונין כ"כ המורס פל"ו מח"א: ומהם השיתוף הנעלם ר"ל נעלם שאין בני אדם יודעים כוונתו הוא שמשתף עם הסוים ד"ל דמיון עבודת כ"כ עם כוונת כוונתם ונעלם נראה כללו ונודע להם כ' לנצח: והוא על כבוד עניניהם כי יש שפועלים כן לרעה ולחלוף ולקטור. וכחך נעם ככמות כרעות שכלל נגדושים וזכר טעונין יחיד טעונין מד' פנים ויש טעוין להחליף ולטובתן ויש נעוסיז או נעוסיז ע"ש בשער החמישי: ומהם הנטיה אל תאוות הגופות המנוגות כי כאלהם נוטה החריסם לא יזנו ולא יטעו וימס ולינם וכל נמטמו למלאות תאוות וכל מעשיו אינם לשם שמים כי ידעו תמיד אם יזנו לו כחלם ממנו ויעסו ולא יזנו כלל כ"מ"ש עם ובכרסם מקומו כזו סכסר: היעלם כחלם נעלם: כי האומר זה הכרתו חלושה כי ר"ל סכסכ דברים לאמנו כמורה נדבך כלל ובשפתן חלם מנולף נעם מייס ממולקס שפנין מתחלקת ולפרסם והמורה לא פרסם אותם שפסס עם המנין ולא כל אדם מנין מדרך ככלל: וקבולם מתחלק שזיוו וכחילוק הוא מתחלקים כי יש כ"ל שפנין לכנינו נכד ככרסכ דברים ונחלוים ומשלים וחיו מנין ככרס מעט ויש שפנין כמעט אף נדבך כלל וכימו מעט ויש סכרסם חוקק ויש שפנינם מלושה וחיו מנין חלילי ככרסכ דברים ובחריכות כמו שנתבאר בפנין שפסס: אם לא יסתירום

טוב הלבנון

אך מפסידות היחוד נכוף השער חזר לסיים בענינים המספידים היחוד אשר נריך שמהיר מהם: מהם לשתף הבורא שנלמין זו חולר אשר ימלא לנכחיו: מהם בהנחת הרבוי כהלמנת אלהות יותר מאלה. או שלא ילמין באלה האלמס וכמבואר בפ"ב: בעבודת הצורות שפעין לרוע שמיות. והושפס להוריד עליהם שפע הכמותיות: והוא הרחוף בעניני הדת לבני אדם שמשתף עם שמים וכבוד בני אדם: וקבולם מתחלק ברב ובמעט בחוק ובחלש המקבלים אותו הענין יש הכרס בין המקבל הכרס ממנו למקבל מעט ממנו. וזין שיש בו כח חזק ולקלו וזין החלם בלאורו כח. ומנו כן האומר ששעמד על היורה בלמוד דף אחד הוא מפני שסכרסו חלושה ולקטו מעט מעט היחוד כרסמוס ככרס רכך כמו שיהנה הכוונה מאלו השפסס.

שער היחוד

אור השמש לכל בעלי העינים כאשר זכרנו ומתחלקת הבנתם לשלשה חלקים. האחד מהם אנשי השכל הצלול והתבוננות הזכות. והחלק השני בני אדם ששכלם חלש מהבין מה שיש בספר התורה למרי. והחלק השלישי בני אדם שקצרו שכלם מהשיג כמו הכת הראשונה אך יש בהם כח להכיר העינים הקרובים הקלים. והכת הראשונה שהם אנשי השכל השלם הנמלט מכל פגע כשהם משימים אל לבם להבין מה שהגיע אליהם בספר התורה יבינו אותם ויכנס עיניו בלבם ככה הכנתם זכות שכלם ואלה הם שאינם צריכים אל הספר הזה אלא להזכירם דבר שהתעלמו ממנו. אך הכת השניה אינה יודעת ספר תורת אלהים כל שכן היחוד אשר בו והם שומעים את שמעו ואינם מבינים עיניו אין להם תועלת בספרי זה כלל. והכת השלישית שמבינים היחוד אשר בספר תורת אלהים קצת הבנה ואין בכח הכרתם להבין עיניו ולעמוד על אמנתו אם יורם אותו מורה ויבינם עיניו על דרך המופתים האמתיים והראיות השכליות יתברר להם עיניו ויגלה להם סודו ויגיעו בכת הראשונה. ואם יתעלמו מחקור ויתרשלו מעין במה שחוקק הכרתם וילמוש שכלם, ירדו אל מדרגת הפתאים. וספרי זה מועיל לכת הזאת תועלת גדולה וכוללת מפני שיכולים לחקור ויהיה להם הספר הזה ככהלים המועילים לבעלי העינים החלושות שמקום הארוכה ברפאם אותם. וכבר המשיל הספר הארם הכסיל בעור והחכמה באור והסכלות בחשך באמרו (קס"ג) וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החשך ואמר (ס"ג) החכם עיניו בראשו והכסיל בחשך הולך ואמר (ישעי' מג) החרישים שמעו והעורים הביטו לראות. והמשיל החכמה והמוסר בעץ החיים ככתוב (משנ"ג) עץ חיים היא למחויקים בה וגו' ואמר (ס"ו) כי חיים הם למוצאיהם. ואלהים יורנו דרך ידיעתו וישירנו לעבודתו ויפיק לנו רצונו ברחמיו ובחמלתו, אמן:

נשלם שער היחוד בעזרת האל האחד הקדמון:

מרפא לנפש

מארה ר"ל אל לא יסחירו פייסם מאור השמש מוקד לם כשמש והאור: אלא להזכירם דבר שהתעלמו ממנו ר"ל נדחף סם אינם לריבין לבעמק ולסניח ראות על יחוד סטורא יתכר כי לא נעלם מהם כל אלם מכה שכלם וסכנתם ג"כ רק וזה נ"דך סם לאס ונכרע לומדי סטורס פייסם לנפטיס ספר זכרון מירכאס ומוכר ונכרע ספר סם כדי שיזכיר ויזכר את נפשו ממיד מתוך ספר מן ואלו יא' מנרד ענודת ס' ולא ידע ולכן ל"ך למשבו ולפשיט כמעטו ממיד כי סייג סמוך ולינו מניח ליהם לפשות שום דבר מוכ עד שלא יסחטו מפלוו כמו סכרלין ספחכר בשער יחוד ספעטס ונכסמחו פיש וכן אמר כמנרד לכר"כ ג"י כמש' כסקמתי פ"ט וכסי סוכריות שלי סוכריתי קולג גם משאר ספרים קדמונים עגודל החיוב על כל אלם מישרלל לפסוק מיד כפסרי סירכאס וסמוכר ונכרע לפ"ח כי כל סגדול מנכריו ילנו גדול ולחאח מנכריו ספכר כקפן סכוא לסיח ולכרן לבט ושרלל דבר יוס דימו: וילמשו לשון חדוד: הארוכה רפואה: ואמר החכם עיניו בראשו כלומר סוף ספן ספור שאין לו פייסם שדמסו סככל לנור וסחכס לפקח: והביטיל החכמה והמוסר בעץ החיים כו' מניח ראיס למה שכתב סכספר סוה ממש פיש מן סחכמס וסמוכר ג' מועיל כקתלים וסמיס סמועיליס לנעלי סעיטס סהלפנות ולזכ ספעס סמכילס סטורס סחכמס וסמוכר לפן ספייס כלומר לם חייס ולנפטיס זמיו עמיס וזממיס סמרפאס וספויילס לחיי סגוף וספאס. וסחלסיס וזכנו דרך ידיעתו כו' אמן:

טוב הלבנון

וכמו שמתרש וחייל: והתבוננות הזכות כנגד זכה: והשכל השלם הנמלט מכל פגע ככה אמרו החוקרים שמי שהשלים שכלו במושכלות כפי העורך מנעבט לו שלג יבשל עוד בשום עשות ונסיים מן האמת: וילמוש שכלו מלשון ארזף והסרה הסיגים כמו לופס כל מרס מוחשת (כנלטיס ז') תועלת גדולה ובוללת כולל כל עמי סמורס וסירכאס: שמקיים הארוכה רפואה מתקיים: והמשיל החכמה והמוסר בעץ החיים למוסרם נכר ככה שלג בלבד שמתקמה מועלת לרפואת עמי סככל חלל סמורס סם חייס לכלל סגוף וספאס. וס' חלוינו יאיר עימי כמלפנינו יחימי מיימי סוים סלטיסי יקימו ונמיס לפיו:

פת לחם

וילמוש שכלם יתחד. שכלם כמו אני לופס כל חורט נחש ונרול: הארם הכסיל בעור הכסיל סוה ספמי כנחלם ואין ככחו שום ספוננונות וסוה כמו סעור כנחלם שאין כרואת ככחו: והסכלות בחשך סכל סוה מי סכוא סכולל כנגס כעולל חמס י' ככחו לכהפון כאשר יורכבו וסוה כמו סאור סהסון פיש ככחו לקבל אור כאשר יקרב אליו דבר סמאיר: החכם עיניו בראשו ופירסי' שם סחכס סוה כרואה את הנולד וסכסוה עומד עדיין כרלש כדכר סוה סחפון ומחכב מה ועלס כנחרימו משיכ' סכסיל סכוא סכולן כחושך שאינו רואה סם כנחוק ממנו: והעורים סחולו לרואת וסוה סניטו וככדולו לם חייס רפואה סחולו לרואת וסוה סניטו לרואת: בעץ החיים שרלל סכאס עמי לנולס: עץ החיים היא וסוה כאמר על כלל סחכמס וסכוסו על סחומתו סקדוה ככללס על ספרי ממוסר אמר כי חייס סם למוצאייס: ופיק לנו רצונו יק' לנו עור וזמון לזכור לנו לנעול אמן:

נשלם השער האחד. בעזרת ה' אחד:

